

20
13

ÀREA DE
BENESTAR SOCIAL

MEMÒRIA ANUAL

Consell Comarcal
de l'Alt Empordà

Presentació

La Memòria 2013 de l'Àrea de Benestar del Consell Comarcal de l'Alt Empordà que teniu entre les mans és un resum dels principals resultats dels serveis de benestar que ha gestionat l'ens. Aquesta està pensada per facilitar una visió de conjunt de l'evolució de les necessitats socials a la comarca en els darrers anys.

L'objectiu principal d'aquest document és facilitar informació sobre l'activitat de l'Àrea de Benestar a la ciutadania i als diversos agents de la comarca, tot reforçant els principis de transparència, accessibilitat, participació i rendiment de comptes de la nostra administració comarcal.

La situació de crisi econòmica i social han provocat en els darrers anys canvis significatius en els perfils de risc i vulnerabilitat de la població de la comarca, tendint a estendre les situacions d'incertesa social cap a sectors de població que fins al moment havien gaudit d'una major seguretat. En aquest context és cabdal poder mesurar quin és l'impacte de la crisi en els diferents perfils de població que viuen a la comarca, així com de les seves necessitats i ús dels serveis públics, per tal d'adaptar els nostres serveis i recursos a les demandes diverses de la ciutadania.

Per tal de dimensionar aquest impacte social i poder conèixer millor l'evolució dels nostres serveis, enguany aquesta Memòria ha fet una anàlisi comparada dels resultats de l'any 2013 amb els dels anys 2004, 2008, 2011 i 2012. La informació del darrer exercici es presenta tot fent una comparativa amb els 9 anys anteriors, per tal de copsar adequadament l'evolució dels serveis en aquest període. Metodològicament, com a primer any de referència, s'ha pres l'any 2004 en tant que facilita informació sobre la situació social i les demandes ciutadanes en un període de creixement econòmic. L'any 2008 ens aporta dades que mostren el punt d'inflexió i de major impacte de la crisi econòmica a la comarca i al conjunt del país, mentre que els anys 2011 i 2012 permeten comparar els resultats amb dades més recents i identificar possibles tendències de futur.

La nostra comarca tenia l'any 2013 una població diversa de 141.351 habitants. Un 15 % de la població era major de 65 anys i prop d'un 28% de la població era d'origen estranger. La taxa de risc de pobresa ha augmentat progressivament els darrers anys fins a situar-se per al conjunt de Catalunya en el 20,1% (19,5% en els homes i 20,6% en les dones). En aquest context, cal destacar com mentre que l'any 2004 la població atesa pels serveis socials bàsics representava el 5,7% del total de la comarca, l'any 2013 la població atesa ha estat el 10,8%.

La realitat dels impactes de la crisi econòmica en la vida quotidiana de les persones i famílies de la comarca ha reclamat els darrers anys d'un major esforç de totes les administracions públiques, entitats sense ànim de lucre i empreses de l'Alt Empordà per treballar més estretament i millorar la coordinació i el treball en xarxa per garantir un millor accés de la població més vulnerable als recursos i serveis del territori. Diverses iniciatives de treball, com la Taula Inclusió Alt Empordà, la Comissió comarcal de violència de gènere, la Taula de treball sobre prostitució, el projecte «Tots amb Salut» del Consell Comarcal per a la convocatòria Salut i Crisi de DipSalut (Diputació de Girona), o el propi Pla per a la Inclusió social 2013-2016, que s'està desplegant conjuntament amb diferents ajuntaments i entitats socials de la comarca, posen de manifest la voluntat del Consell Comarcal per aprofundir en una estratègia de gestió basada en la xarxa. Desenvolupar i ampliar les estratègies de concertació i treball en xarxa amb el conjunt d'agents del territori és un dels objectius de la direcció tècnica de l'àrea de Benestar.

Per comprendre l'evolució dels nostres serveis cal posar els resultats que mostren la Memòria al costat del treball dels i les professionals i cal destacar la tasca rigorosa i de qualitat que han dut a terme en els diferents serveis. Per atendre les necessitats socials de la comarca comptem amb un equip qualificat de 62 persones al Consell Comarcal i amb una xarxa d'entitats socials i agents del tercer sector que, des

des les seves diverses responsabilitats, fan una atenció personal diària a un nombre important de ciutadans i ciutadanes de la comarca que requereixen suport i acompanyament.

La Memòria presenta la informació en 10 capítols que faciliten la lectura dels resultats dels diferents serveis i de les activitats desplegades al llarg dels darrers anys i compta amb un capítol final que resumeix les dades més rellevants de l'any 2013. Us convido, doncs, a la seva lectura per aprofundir en el coneixement del que ha estat la nostra activitat, al mateix temps que us animo a seguir el dia a dia de la nostra àrea mitjançant la nostra pàgina web www.inclusioaltemporda.cat i les xarxes socials @Aempordainclou.

És just tancar aquesta presentació reconeixent a tot l'equip de professionals de l'àrea de Benestar la seva feina que, en moments especialment difícils com els que vivim, treballen amb un alt compromís, dedicació i esforç. Gràcies a tots i a totes.

Rosa Guixé i Valls
Directora Tècnica

20
13

1. L'Àrea de Benestar

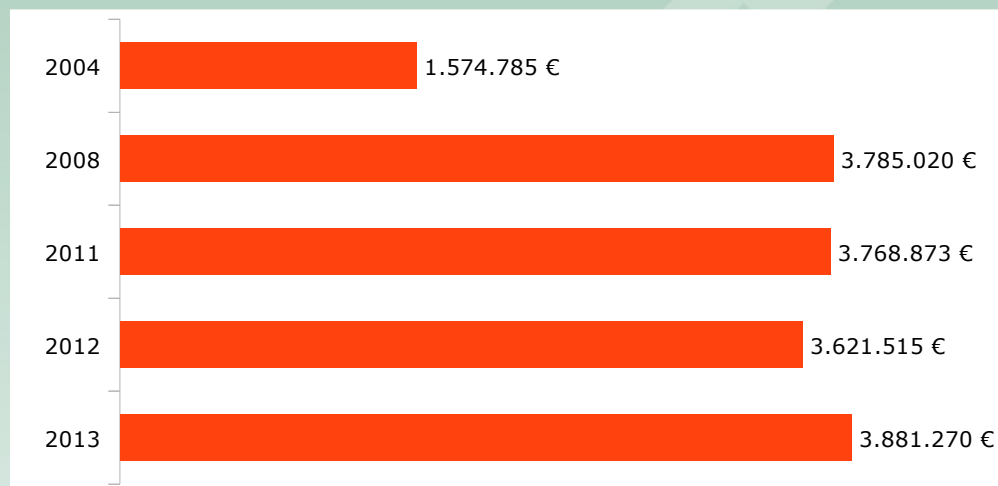
L'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal de l'Alt Empordà està formada pel conjunt de serveis, recursos i equipaments creats per a garantir les necessitats bàsiques de la ciutadania, centrant l'atenció en el manteniment de llur autonomia personal i promovent el desenvolupament de les seves capacitats.

Els i les professionals que treballen a l'Àrea de Benestar gestionen el conjunt de serveis i recursos definits a la cartera de serveis de la comarca, amb els objectius d'afavorir la promoció i la inclusió social de les persones i col·lectius a la societat, posar a l'abast de les persones els recursos per millorar la seva qualitat de vida, reduir la desigualtat i augmentar la seva autonomia, valorar i ajudar-los a resoldre les seves possibles dificultats socials, i prevenir i intervenir sobre les causes que condueixen a situacions de risc i exclusió social.

L'Àrea de Benestar ofereix serveis a tots els ciutadans i ciutadanes de la comarca de l'Alt Empordà, tret dels del municipi de Figueres que compta amb serveis propis i són atesos pel seu ajuntament.

L'any 2013 l'Àrea de Benestar ha gestionat un pressupost total de 3.881.270 € (20% del pressupost total del Consell Comarcal), xifra que inclou les aportacions del Departament de Benestar Social i Família de la Generalitat de Catalunya i els ajuntaments de la comarca. La Llei 12/2007 de Serveis socials va significar un punt d'inflexió pel que fa al volum de recursos destinats a les Polítiques de Benestar a Catalunya, i tal i com mostren les dades d'evolució del pressupost de l'Àrea de Benestar del Consell Comarcal, aquest va créixer significativament. Cal destacar que el 7% d'increment del pressupost respecte l'any anterior és degut a la implementació de les accions derivades del projecte "Tots amb salut", executat al conjunt de la comarca a través del finançament de la convocatòria "Salut i Crisi" de DipSalut (Diputació de Girona).

Gràfic 1: Evolució del pressupost de l'Àrea de serveis socials del Consell Comarcal (1)

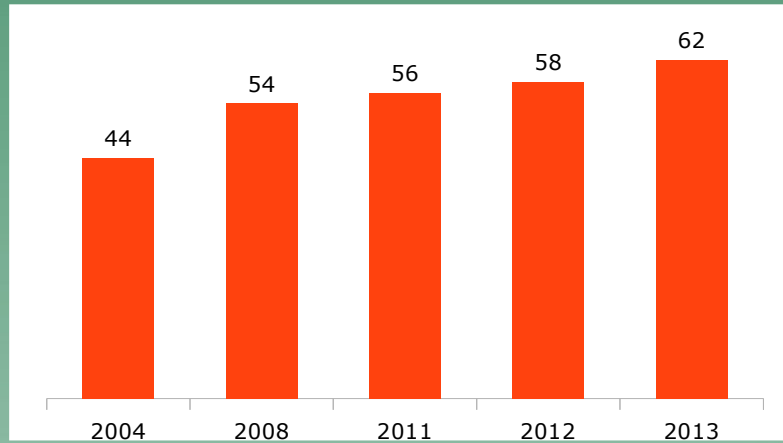
Font: Àrea de Benestar social del Consell Comarcal(2013)

(1) L'Àrea de serveis socials inclou els Ajuntaments de Roses i L'Escala

Pel que fa als i les professionals que treballen a l'Àrea de Benestar l'any 2013, 62 persones formen part de l'equip, un 7% d'increment en relació l'any passat. Del total del personal de l'Àrea un 87% són dones, el que reflecteix una realitat altament feminitzada d'aquests serveis a la comarca.

Gràfic 2: Evolució del nombre de treballadors/es de l'Àrea de Benestar (1)

Font: Àrea de Benestar social del Consell Comarcal (2013)

(1) Les dades inclouen també els professionals dels serveis socials bàsics dels Ajuntaments de Roses i L'Escala.

Durant l'any 2012 l'Àrea de Benestar social ha continuat aprofundint en la transformació d'alguns aspectes organitzatius interns amb l'objectiu d'avançar cap a la millora de la qualitat i eficiència dels serveis i de la seva gestió així com en el rendiment de comptes i resultats.

En el marc de Pla de Qualitat de l'Àrea de Benestar social s'ha iniciat el procés de creació del Comitè d'ètica aplicada de l'Àrea de Benestar del Consell Comarcal. Aquest Comitè, que reuneix un grup de professionals de l'àrea, tindrà com a finalitat reflexionar sobre l'ètica aplicada a la intervenció social. L'any 2013 s'han iniciat les sessions de formació, en el decurs de les quals s'han tractat diversos problemes ètics que genera la pràctica professional, per tal de posar en marxa processos que facilitin la implementació de criteris d'ètica aplicada als casos detectats. Aquest procés ha de concloure amb la constitució del Comitè d'ètica aplicada.

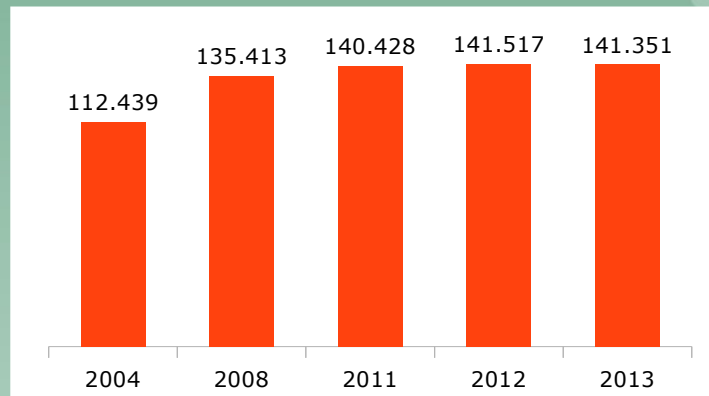
Finalment, s'ha continuïtat aprofundint en el desenvolupament del sistema de seguiment i avaluació dels diferents equips de treball de l'Àrea amb l'elaboració dels Informes-resum del quadre d'indicadors de comandament amb una periodicitat trimestral.

2. La comarca de l'Alt Empordà l'any 2013

L'any 2013 la comarca de l'Alt Empordà tenia registrats 141.351 habitants dels quals el 50,3% eren homes i el 49,7% dones. La població total de l'Alt Empordà ha crescut notablement en els darrers anys. S'ha enregistrat un creixement del 25,7% en el període 2004-2013, molt per damunt del creixement de la població al conjunt de Catalunya en els mateixos anys que ha estat de l'11%. Aquest creixement de la població, però, sembla que s'estanca en els darrers anys coincidint amb la crisi econòmica i l'etapa en què el procés migratori s'alenteix. Fet que s'observa en la variació de la població en els període (2010-2013) que ha estat del 0,7%.

Gràfic 3: Evolució de la població Alt Empordà (2004-2013)

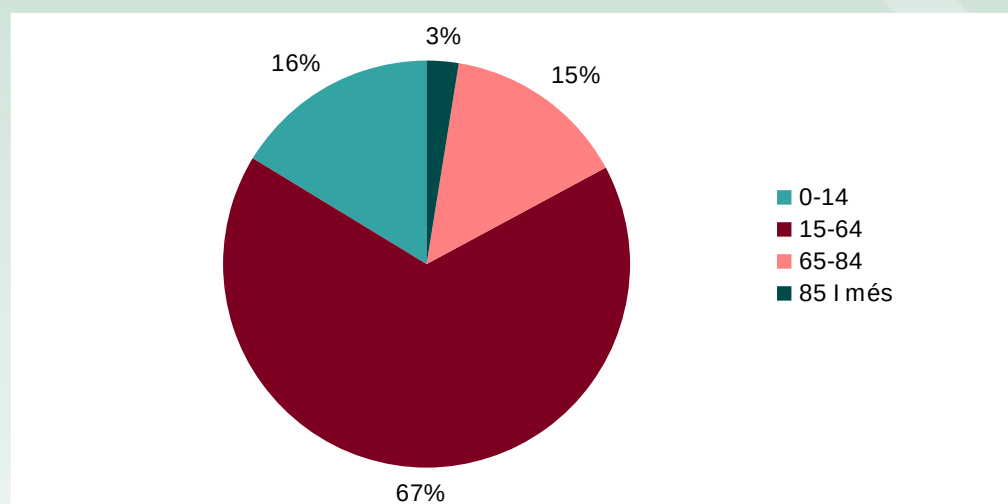
Font: Idescat

Un 27,7% de la població de l'Alt Empordà és d'origen estranger l'any 2013 tot i que hi ha municipis en què aquest percentatge supera el 30% de la població com és el cas de Cadaqués (33%), Castelló d'Empúries (50%), L'Escala (33,7%), La Jonquera (35%), Roses (34%) i Sant Pere Pescador (39,5%), entre d'altres. De les persones d'origen estranger residents a la comarca el 12,2% provenen de països europeus; el 9,6% d'Àfrica; el 5,3% del continent americà i un 0,6% d'Àsia.

Per grups d'edat, la població de la comarca l'any 2013 estava distribuïda de la manera següent: 16,3% de la població era menor de 15 anys; 66,6% de la població tenia entre 15-64 anys i un 17% de la població tenia més de 65 anys. Del total de població en aquesta franja d'edat més gran, el 85% de la població de la comarca tenia entre 65-84 anys i el 14,8% de la població era major de 85 anys. Cal tenir en compte, però, que hi ha molts municipis de la comarca on els majors de 65 anys representen més del 25% del total de la seva població com és el cas de Maçanet de Cabrenys (29%), Mollet de Peralada (32,7%) o Portbou (30%), entre d'altres.

Gràfic 4: Distribució de la població Alt Empordà per grups d'edat 2013 (%)

Font: Idescat

Les taxes d'envelliment, de sobreenvelliment i de dependència l'any 2013 a la comarca continuen enregistant valors propers a les mitjanes catalanes.

Taula 1: Evolució taxa envelliment; taxa de sobreenvelliment i taxa de dependència Alt Empordà (2004-2013) (1)

	2004	2008	2012	2013	2013 CAT
Taxa envelliment	17,50	16,24	16,78	17,1	17,3
Taxa sobre envelliment	2,11	2,14	2,47	2,54	2,58
Taxa dependència	44,65	44,85	48,45	46,4	49,34

Font: Idescat

La crisi econòmica i la recessió continuen tenint conseqüències en la població més vulnerable i en risc d'exclusió social a la comarca. La taxa de risc de pobresa per al conjunt de Catalunya l'any 2012 ha estat del 20,1% enregistant un increment d'un punt percentual en relació a l'any anterior (19,5% en els homes i 21,6% en les dones)².

El mercat de treball continua mostrant signes de fragilitat a la comarca. La temporalitat, l'estacionalitat i l'ocupació autònoma generen situacions de desprotecció social en la població. La taula següent mostra les dades del mercat de treball de la comarca que corresponen a l'any 2013. Pel que fa a la taxa d'atur les variacions respecte a l'any anterior són poc perceptibles i es mantenen nivells d'atur similars per al conjunt de la comarca i disminueix lleugerament la taxa d'atur en els homes. Les taxes d'atur per al conjunt de Catalunya i Espanya són lleugerament superiors a les enregistades l'any anterior.

Pel que fa a la distribució de l'atur per grups d'edat s'observa com aquest afecta en proporció similar a tots els grups d'edat a partir dels 20 anys. Per sectors, els Serveis i la Construcció concentren el 82% de l'atur de la comarca. D'altra banda, l'atur afecta en major proporció a les persones amb estudis primaris o secundaris que a les persones amb estudis tècnics o superiors.

Pel que fa a les dades de contractació enregistades a la comarca l'any 2013, cal destacar com la variació interanual de la contractació temporal ha estat del 23,6% revertint la tendència negativa de l'any anterior

(-10,39%), comportament similar al que s'observa en la contractació total enregistada que també experimenta una variació interanual positiva del 21,66%, clarament diferenciada de la tendència negativa enregistada un any abans (-6,83%).

1 Càlcul de les taxes:

$$\text{Taxa Envelliment} = \frac{\text{Població} > 64}{\text{Població total}} \times 100$$

$$\text{Taxa sobre envelliment} = \frac{\text{Població} > 85}{\text{Població total}} \times 100$$

$$\text{Taxa dependència} = \frac{\text{Població} < 15 + \text{Població} > 64}{\text{Població 15-64}} \times 100$$

2 Font: Idescat 2014. Taxa de risc de pobresa després de transferències socials l'any 2012.

Taula 2: Dades mercat de treball Alt Empordà 2013

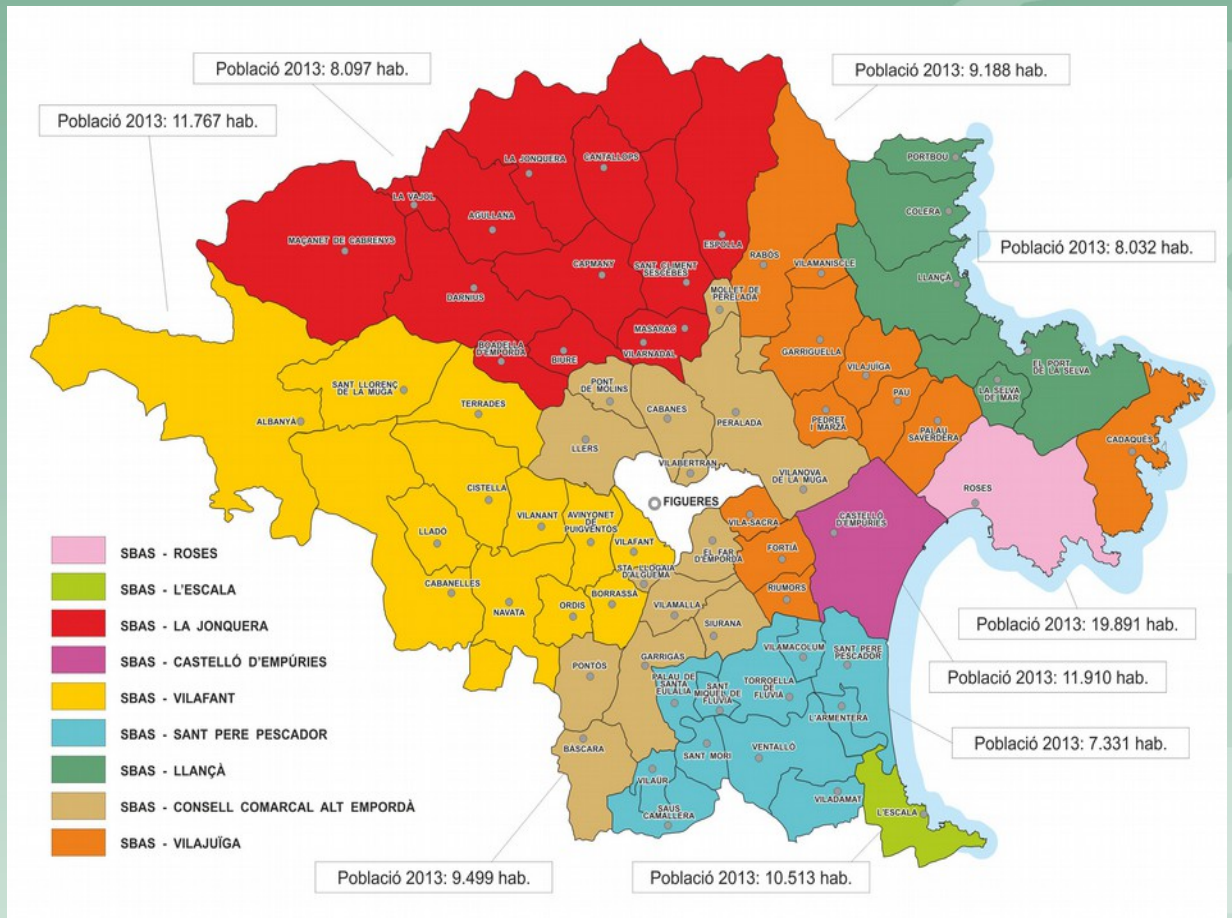
Taxa atur (Desembre 2013)	15,11% (Homes 15,04% / Dones 15,19%) (15,1% 2012-Homes 14,68% i Dones 15,65%) 23,1% Catalunya (Homes 23,8% / Dones 22,4%) (22,7% 2012) 25,7% Espanya (25% 2012)
Distribució de l'atur per grups d'edat (Desembre 2013)	Menys 20 anys 1,6% 20-34 23,1% 35-44 27,4% 45-54 26,9% 55-64 21,0%
Distribució de l'atur per sectors (Desembre 2013)	5,8% Agricultura 7,0 % Indústria 15,2 % Construcció 66,5% Serveis 5,5% Sense ocupació anterior
Distribució de l'atur per nivell formatiu	4,9% Sense estudis 14,2% Estudis primaris incomplets 16% Estudis primaris complerts 5,5% Programes FP (estudis secundaris) 52,3% Educació General (estudis secundaris) 2,9% Tècnics - professionals superiors (estudis postsecundaris) 1,4% Universitari (primer cicle) 2,7% Universitari (segon i tercer cicle) 0,1% Altres
Autònoms per sectors (Desembre 2013)	69% Serveis 6,6% Indústria 17% Construcció 7,4% Agricultura
Contractació temporal (Desembre 2013)	23,6% variació interanual (-10,39% 2012)
Contractació total (Desembre 2013)	21,66% variació interanual -Homes 19,62% - Dones 24,09%. (- 6,83% variació interanual)

Font: Xifra, Idescat i INE.

3. L'atenció social bàsica

Els Serveis socials bàsics són el primer nivell d'atenció pública de la xarxa de benestar. Estan integrats per diferents equips tècnics que tenen com a funció conèixer, prevenir i activar actuacions destinades a promoure la inclusió social de persones, famílies i grups socials, especialment les que presenten més dificultats i són més vulnerables.

El Consell Comarcal de l'Alt Empordà configura l'Àrea Bàsica de Serveis Socials en 9 Serveis Bàsics d'Atenció Social (SBAS), que es distribueixen en àrees territorials d'intervenció d'acord amb un criteri de proximitat geogràfica i de distribució de la població, tal i com mostra el mapa següent.

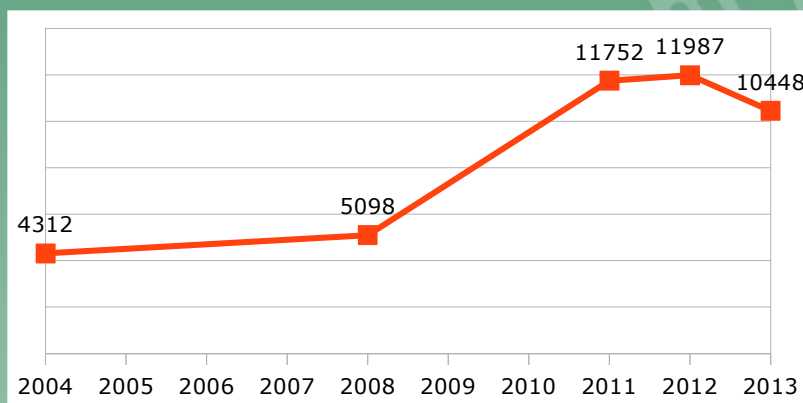

L'evolució dels principals indicadors dels serveis socials bàsics mostren com, en els darrers anys i pel que fa al volum de població atesa, s'ha produït una inflexió creixent que coincideix amb l'any en què es clata la crisi econòmica. Tal i com mostra la gràfica, si bé el creixement ha estat molt accentuat en el període 2008-2010, a partir de 2011 s'inicia un estancament de les persones ateses, que ha culminat enguany amb una davallada de les persones ateses respecte l'any anterior. Aquest fet s'ha degut principalment a l'estancament de noves atencions, que va ser especialment significatiu entre els anys 2008 i 2011 com a conseqüència de la crisi econòmica. No obstant, a nivell qualitatiu s'ha observat una evolució dels casos cap a situacions en que les condicions de vida de les persones ateses són més extremes. La reducció progressiva de sol·licituds de la Llei de Dependència des de 2008 també és un dels motius que pot explicar l'estancament de les atencions enregistrades en els darrers anys.

Especialment rellevant és posar aquestes dades en relació al total de la població de la comarca. Mentre que l'any 2004 la població atesa pels serveis socials bàsics representava el 5,7% del total de la comarca, l'any 2012 aquesta representava el 12,4%. Atesa la davallada del nombre de persones ateses l'any 2013, que s'ha comentat, la població atesa ha representat el 10,85% del conjunt de població. Pel que fa

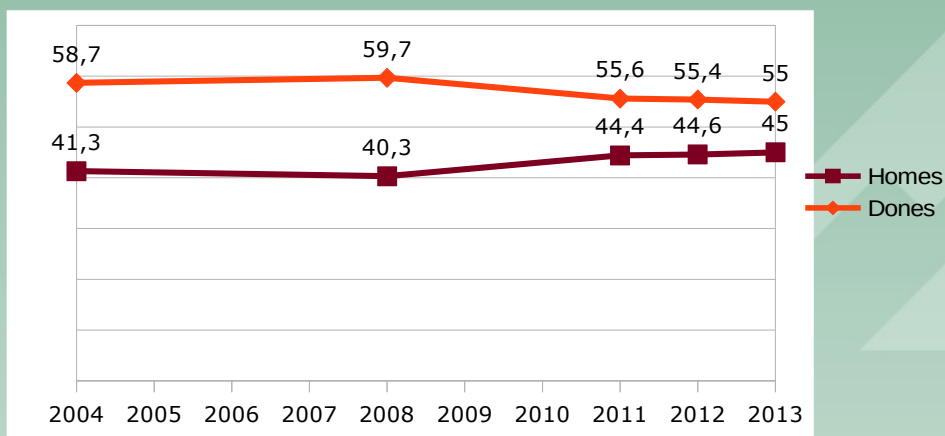
a la distribució per sexe de la població atesa s'observa com l'evolució des de l'any 2011 ha tendit a equiparar els percentatges d'homes i dones atesos pel servei.

Gràfic 5: Evolució de la població atesa (2004-2013)

Font: Serveis Socials Bàsics (2013)

Gràfic 6: Evolució de la població atesa segons sexe (%) (2004-2013)

Font: Serveis Socials Bàsics (2013)

Aquest creixement de la població atesa pels serveis socials bàsics és paral·lel al que s'enregistra en l'evolució dels principals indicadors de l'atenció social bàsica. Destaca el creixement que s'enregistra per al període 2004-2012 del conjunt d'indicadors, degut principalment a l'increment del nombre d'atencions totals dutes a terme des de serveis socials. En aquest sentit, l'any 2013 s'ha enregistrat una davallada significativa per al conjunt d'indicadors (total expedients treballats, total entrevistes i atencions prioritàries). En relació al nombre d'expedients, cal fer notar que la introducció de millores en els processos i els recursos per al seu seguiment ha permès optimitzar-ne la gestió i, en conseqüència, ajustar més el seu estat a la situació real de cada cas.

Taula 3: Síntesi d'indicadors d'activitat dels Serveis Socials Bàsics (2004-2013)

	2004	2008	2011	2012	2013
Persones ateses	4312	5098	11752	11987	10448
% Homes atesos	41,3%	40,3%	44,4%	44,6%	45,0%
% Dones ateses	58,7%	59,7%	55,6%	55,4%	55,0%
% Població atesa / població total	5,73%	5,5%	12,39%	12,45%	10,85%
Total expedients	2945	4150	5617	6623	5266
Total entrevistes	8020	10888	15835	17642	14691
Primeres entrevistes	1645	2291	2712	2057	2050
% Entrevistes a domicili	13,8%	16,7%	13,1%	16,2%	17,7%

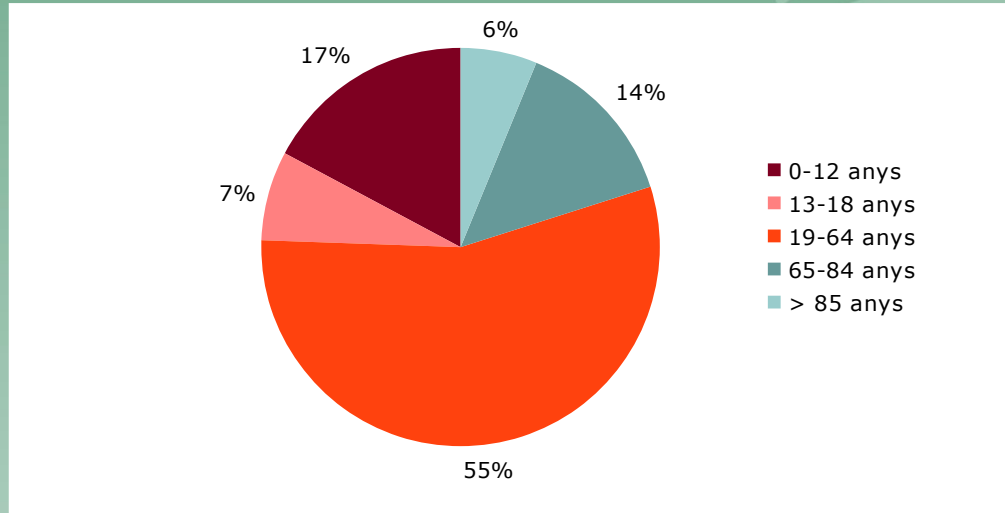
Atenció prioritària				(1) 615	331
---------------------	--	--	--	------------	-----

Font: Serveis Socials Bàsics (2013)

(1) Primer any que es recull aquesta dada. L'atenció prioritària és l'atenció d'urgència a una persona sense cita prèvia.

La distribució de la població atesa per grups d'edat no ha variat significativament en els darrers anys. Un 55% de la població atesa té entre 19 i 64 anys i la població més gran de 65 anys atesa representa una cinquena part del total.

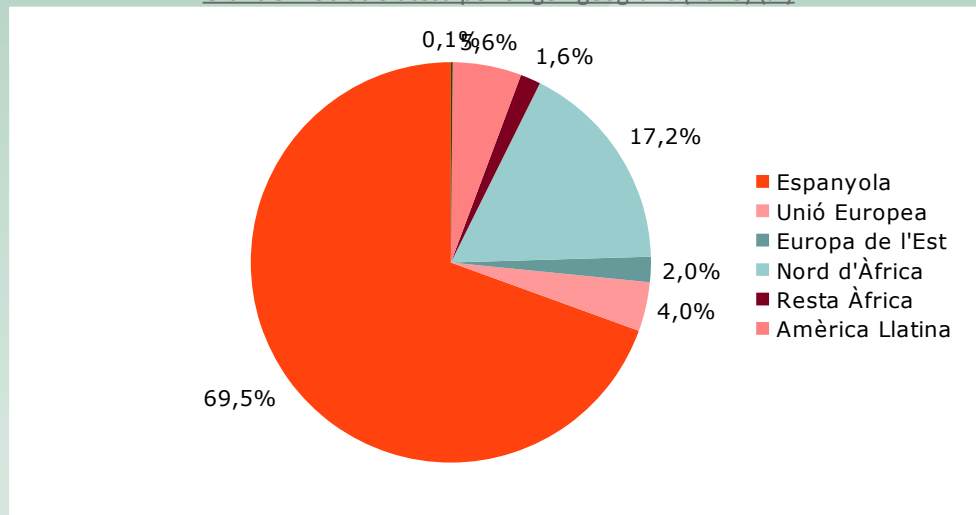
Gràfic 7: Població atesa per grups d'edat 2013 (%)

Font: Serveis Socials Bàsics (2013)

Pel que fa a la nacionalitat de la població atesa, cal indicar que la proporció de persones de nacionalitat espanyola i d'origen estranger és molt similar a la realitat demogràfica de la comarca. Respecte l'any anterior, no ha variat la distribució de persones ateses pels serveis socials bàsics segons el seu origen geogràfic.

Gràfic 8: Població atesa per origen geogràfic (2013) (%)

Font: Serveis Socials Bàsics (2012)

Pel que fa a les principals problemàtiques ateses pels serveis socials bàsics l'any 2013 és rellevant destacar com el 28,5% han estat de caràcter econòmic; el 17,2% estaven vinculades amb l'àmbit laboral; el 16,2% amb la salut i un 13,2% estaven relacionades amb mancances socials. Respecte l'any anterior no s'observa un canvi significatiu pel que fa a la distribució de la tipologia de les principals problemàtiques ateses.

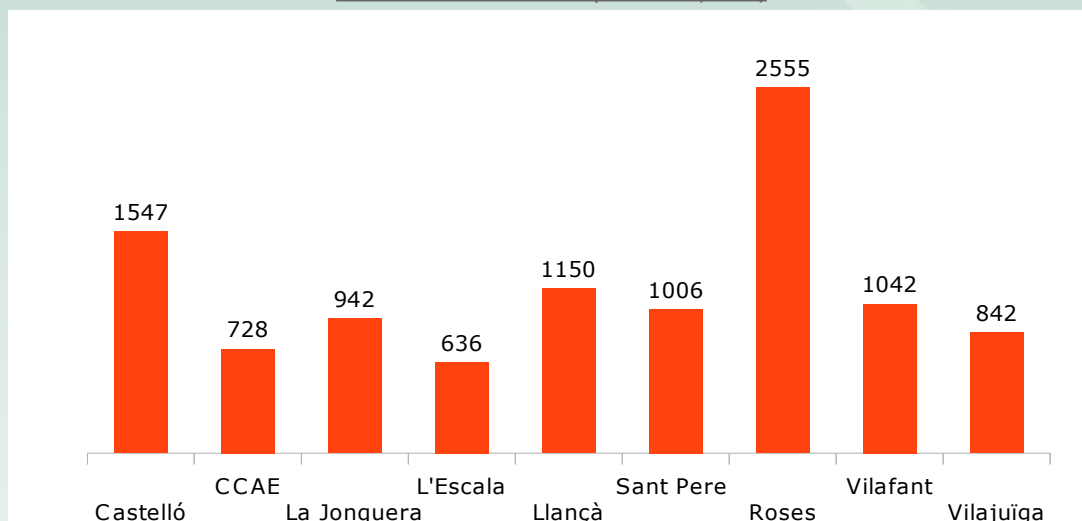
Taula 4: Evolució de les problemàtiques ateses pels Serveis Socials Bàsics (%)

	2012	2013
Habitatge Manca d'habitatge; manca serveis i subministraments; habitatge deficient; amuntegaments: barraquisme; desnonaments	5,2	5,6
Econòmiques Ingressos insuficients; sense ingressos; deutes; administració deficient; altres	26,5	28,5
Laborals Prestació d'atur; atur amb subsidi; treball esporàdic; temporers; treball submergit; activitats marginals; cerca primera feina; inadaptació laboral; manca de formació; altres	16,4	17,2
Salut Malaltia física transitòria; malaltia mental transitòria; malaltia física crònica; malaltia mental crònica; malaltia greu; malaltia d'alt risc; malaltia d'Alzheimer i altres demències; alcoholisme; consum de drogues; ludopatia; altres	17,6	16,2
Discapacitats Discapacitat física; discapacitat amb mobilitat reduïda; discapacitat amb necessitat de 3a persona; discapacitat psíquica; discapacitat sensorial i altres	10,0	6,9
Aprenentatge Analfabetisme; escolaritat obligatòria inacabada; dificultats d'aprenentatge escolar; absentisme escolar; inadaptació escola; altres	3,6	4,0
Maltractaments Violència de gènere, maltractament als fills, maltractament a la gent gran	3,5	6,8
Mancances socials Mendicitat; indigència; rebuig social; transeünts; dificultat relacions familiars/socials; dificultats d'integració social; aïllament físic; indicis de trastorns mentals; victimització; conductes asocials o delictives; manca d'autonomia personal	15,1	13,2
Altres	2,1	1,6

Font: Serveis Socials Bàsics (2013)

Finalment, en el gràfic següent es mostra la població atesa l'any 2013 en cada SBAS de la comarca i es facilita la dada del percentatge de població que representa en cada territori.

Gràfic 9: Població atesa per SBAS (2013)

% Població atesa sobre la total (13,0) (7,7) (11,6) (6,0) (14,3) (13,7) (12,8) (8,9) (9,2)

Font: Serveis Socials Bàsics (2013)

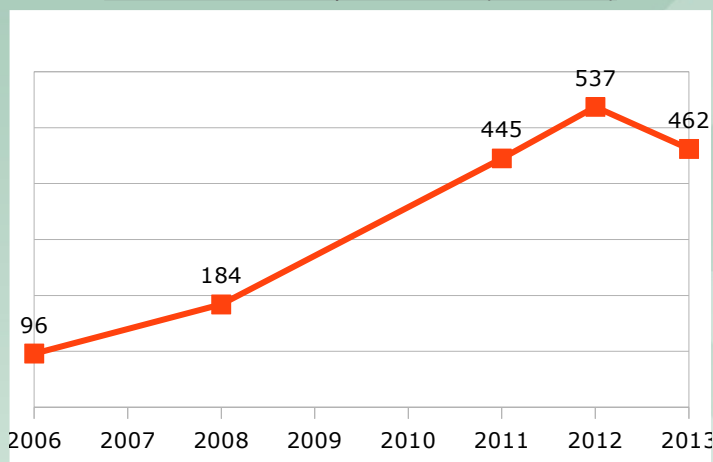
Renda Mínima d'inserció

La Renda Mínima d'Inserció és una prestació per als ciutadans i ciutadanes de Catalunya amb greus dificultats econòmiques i socials que reuneixen els requisits establerts per la Llei 10/1997 i la Llei 7/2011, de mesures fiscals i financeres.

Des de l'estiu de l'any 2011 la RMI ha sofert múltiples modificacions que han generat una incertesa en els tècnics i ha provocat que els expedients de les famílies quedin durant mesos en situació de pendent sense ser efectiva la prestació. Aquest fet provoca que les famílies hagin estat durant mesos sense rebre cap ingrés. La Generalitat ha suspès o extingit expedients familiars sense tenir en compte el seguiment social que realitzen els serveis socials bàsics, la qual cosa ha repercutit directament en la situació econòmica de les famílies i en la pobresa infantil.

El gràfic següent mostra l'evolució dels expedients treballats des de l'any 2006 pels serveis socials bàsics de la comarca. Des d'aleshores ha crescut notablement el nombre de casos treballats, tot i que respecte l'any 2012 s'ha registrat per primer cop una davallada en el nombre dels expedients treballats, provocada principalment per la major rigidesa en els requisits d'accés al recurs. L'any 2013 un 60% dels beneficiaris de la RMI eren persones adultes, mentre que el 40% restant eren menors d'edat.

Gràfic 10: Evolució expedients RMI (2006-2013)

Font: Serveis Socials Bàsics (2013)

Programa de prestacions econòmiques per urgències socials

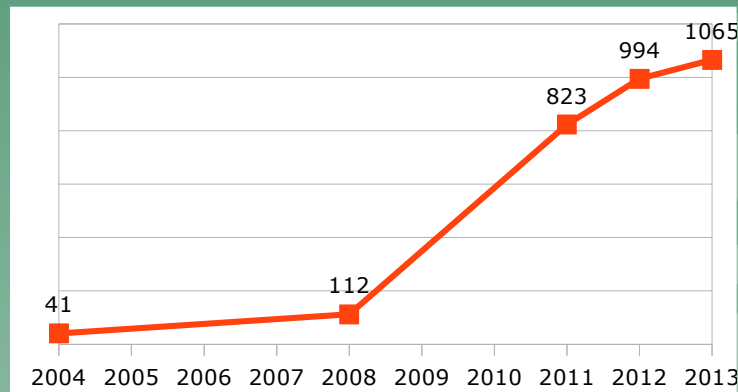
El programa de prestacions econòmiques no periòdiques per urgències socials sorgeix per donar resposta a les persones amb carència de recursos econòmics que han d'afrontar necessitats bàsiques i quotidianes de caràcter puntual i urgents (manutenció i alimentació, allotjament, pagament de subministres).

En el període considerat s'observa una evolució creixent del nombre d'ajuts d'urgència concedits des de l'any 2008, així com del nombre de persones que se'n beneficien. L'any 2013 el nombre de beneficiaris ha augmentat un 7% en relació a l'any anterior. Aquest creixement s'explica per l'increment del pressupost destinat al programa a través de la de la convocatòria "Salut i Crisi" de DipSalut (Diputació de Girona).

Gràfic 11: Evolució del nombre d'ajuts d'urgència (2004-2013)

Font: Serveis Socials Bàsics (2013)

Taula 5: Síntesi d'indicadors bàsics Ajuts d'urgència (2004-2013)

	2004	2008	2011	2012	2013
Nombre d'ajuts	41	112	823	994	1065
Despesa total	4.274,0€	27.309,00€	162.116,40€	155.071,08€	192.968,06€
Beneficiaris homes	-	-	541	670	1152
Beneficiaries dones	-	-	521	782	1294
Total beneficiaris			1062	1452	2446

Font: Serveis Socials Bàsics (2013)

Servei d'Habitatge Social

El Servei d'Habitatge Social és un servei de residència temporal per a persones adultes en situació d'exclusió social i famílies monomarentals i monoparentals amb fills/es a càrrec que no disposen de xarxa familiar o de suport de proximitat. Des de l'any 2008, el servei disposa de 3 habitatges amb 10 places. Per tal de millorar la mesura sobre el treball amb les persones usuàries del recurs s'ha introduït en càlcul d'un nou indicador que mesura el temps mitjà d'estada en un establiment de residència temporal. Per a l'any 2013 l'estada mitjana en el recurs ha estat de 83,4 dies. Aquest, juntament amb la caiguda del percentatge d'ocupació dels establiments, ens indica una major rotació de persones usuàries en el servei. En aquest sentit l'encariment del cost d'estada mitjana en el recurs també s'explica per la disminució del percentatge d'ocupació de l'establiment.

Taula 6: Evolució Servei d'habitatge social (2011-2013)

	2011	2012	2013
Nombre d'habitatges	3	3	3
Places disponibles	10	10	10
% ocupació habitatges/any	92,00%	85,4%	61,00%
Nombre d'usuaris homes	6	7	11
Nombre d'usuaris dones	6	7	9
Nombre d'usuaris menors	7	6	4
Cost mitjà per estada diària	8,95€	9,62 €	13,46 €
Temps mitjà de l'estada(1)	-	-	83,4 dies

Font: Serveis Socials Bàsics (2013)

(1) Càlcul fet només en base a la població major d'edat

Centre de Distribució d'Aliments (CDA)

En aquest moment econòmic crític la garantia de l'alimentació familiar i infantil ha esdevingut una prioritat per a les administracions públiques. Els serveis socials bàsics, per tal de cobrir aquestes necessitats en el territori, treballen conjuntament amb les entitats del tercer sector.

A la nostra comarca, tenim establerta la col·laboració amb les diferents Càritas Parroquials que hi ha a l'Alt Empordà per tal d'arribar a totes les poblacions.

En els municipis en què no hi ha una entitat que es faci càrrec d'atendre aquestes demandes, el Consell Comarcal de l'Alt Empordà s'ha acollit al programa CDA-Figueres que aglutina a Càritas Diocesana de Girona Càritas Figueres, Creu Roja, Ajuntament de Figueres i Consell Comarcal de l'Alt Empordà.

El CDA-Figueres està gestionat per Càritas Figueres i el nombre de famílies derivades pels serveis socials bàsics de l'àrea de Benestar al llarg de l'any 2013 ha estat de 470. Aquesta dada representa un total de 1515 persones ateses, de les quals un 20% han estat menors de 8 anys. En els municipis amb un programa propi de distribució d'aliments s'han atès 1007 famílies, que representen un total de 2246 persones.

Taula 7: Evolució de les persones ateses pels CDA de la comarca (2012-2013) (1)

SBAS	Forma de repartiment	2012	2013
Municipi Llançà	Associació de dones i voluntariat de Llançà	640	235
Municipi Portbou	Banc aliments-Ajuntament	33	33
SBAS Castelló d'Empúries	Caritàs Castelló-Banc aliments	1218	697
Municipi Cadaqués	Banc aliments-Ajuntament	50	23
SBAS Roses	Caritàs-Banc aliments-Ajuntament	857	603
SBAS L'Escala	Caritàs-Banc aliments-Ajuntament	507	387
Municipi La Jonquera	Cartiàs-Creu Roja-Banc aliments	138	268
Resta municipi SBAS Llançà	CDA Figueres	1261	1515
Resta municipi SBAS La Jonquera	CDA Figueres		
SBAS Sant Pere Pescador	CDA Figueres		
SBAS Vilafant	CDA Figueres		
SBAS Vilajuïga	CDA Figueres		
SBAS CCAE	CDA Figueres		
TOTAL		4704	3761

Font: Serveis Socials Bàsics (2013)

(1) Les dades de l'any 2013 corresponen en tots els casos a persones ateses, mentre que l'any de 2012 en alguns casos es varen comptabilitzar cistelles d'aliments repartides

Maltractaments en l'àmbit familiar

El serveis socials bàsics tenen la capacitat de detectar indicis de maltractament a les persones en l'àmbit de la família. En aquests casos aquests serveis actuen coordinadament amb serveis més especialitzats de l'Àrea de Benestar per tal d'oferir recursos i fer el seguiment i evolució de les persones afectades.

Aquestes dades fan referència a menors, gent gran i dones. Les dades de l'any 2013 mostren com s'han detectat 509 casos en què s'ha observat algun indicador de risc que podria correlacionar amb maltractaments a menors, el que representa un increment del 32% en el nombre de casos detectats en relació a l'any anterior, i que confirma una tendència creixent en els darrers anys. Com en l'any

anterior, en la majoria dels menors, 92%, es van detectar casos de negligència i maltractament psíquic.

Pel que fa als indicis de maltractaments a persones grans (majors de 65 anys) en l'àmbit familiar, s'han detectat 27 casos el que representa un decrement del 20% en relació als casos detectats l'any anterior. Dels casos detectats l'any 2013, el 44,6% eren homes i el 55,4% dones, dades que no han variat significativament respecte l'any anterior. D'aquests casos, en un 33% es va detectar autonegligència, en un 29% negligència i en un 25% abús psíquic/emocional.

D'altra banda, els serveis socials bàsics també han treballat amb 177 dones en què s'ha detectat indicis de maltractament per violència de gènere, el que representa un increment del 37% en relació a l'any anterior. Un 87% dels casos detectats el 2013 pels serveis socials d'atenció primària, han estat derivats a algun dels recursos adscrits al SIAD comarcal.

Serveis socials bàsics: Objectius 2014

- 1.- Creació de nous recursos coalligats amb les noves necessitats i les noves possibilitats dels programes. Fer els projectes amb continuïtat i coherència amb el treball ja existent.
- 2.- Crear xarxa entre els diferents serveis del Consell Comarcal de l'Alt Empordà per donar una cobertura més integral a les persones usuàries i no fragmentar les persones per problemàtiques.
- 3.- Continuar creant sinergies de treball conjunt amb el tercer sector per tal de no treballar paral·lelament, poder sumar i aconseguir objectius de canvi.
- 4.- Continuar protegint a les persones amb vulnerabilitat social de les conseqüències de les retallades socials que s'han vingut donant en els últims anys.

4. L'atenció a la infància, família i adolescència

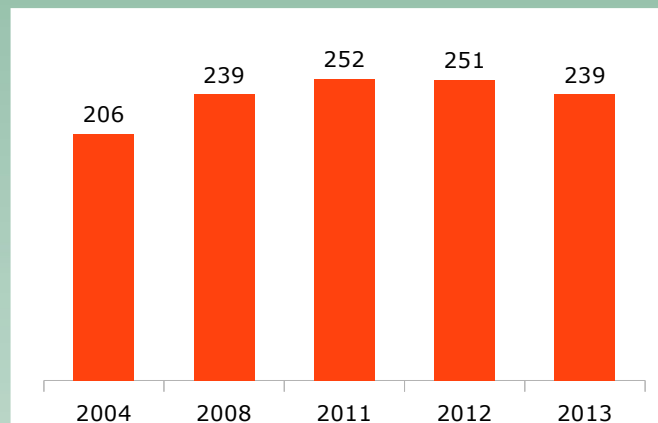
Equip d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (EAIA)

L'EAIA és un equip de professionals de diferents disciplines que vetlla pel benestar i el desenvolupament adequat dels infants i adolescents de la comarca de l'Alt Empordà, segons el que estableix la legislació vigent.

El seu objectiu és la protecció dels menors que es troben en un ambient familiar i/o social que dificulta el seu desenvolupament personal, familiar i social. Les seves funcions són l'estudi i valoració dels infants en risc greu o en situació de desemparament, així com el seguiment i el tractament de les seves famílies.

L'any 2013, l'EAIA ha atès un total de 239 menors més les seves famílies. Per primer cop, en els darrers tres anys, el nombre d'infants i adolescents atesos per aquest equip ha disminuït significativament. S'ha enregistrat una disminució de 12 casos respecte a l'any anterior.

Gràfic 12: Evolució del nombre de casos atesos per l'EAIA (2004-2013)

Font: EAIA Alt Empordà (2013)

Els processos de derivació de diferents serveis a l'EAIA han estat aquells establerts per la llei: un 39% dels casos provenien del Servei d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència (93 menors) i un 61% dels casos provenien dels Serveis Socials d'Atenció Primària de la comarca (146 menors).

Pel que fa a les fonts de detecció d'aquests menors destaca com els Serveis Socials Bàsics són la principal font (117 casos) seguit per diversitat d'organismes: Departament de Salut (38); Departament d'Educació (37); EAIA (21); cossos policials (13); DGAIA (5) òrgans judicials (2) i d'altres (6).

Pel que fa a la distribució dels casos en el territori, aquest any es mantenen el nombre de casos treballats al municipi de Figueres (83) i de L'Escala (11), i disminueixen lleugerament els casos de la comarca (98) i de Roses (47). A nivell general, gairebé tots els municipis de l'Alt Empordà han disminuït en nombre de casos, exceptuant La Jonquera (17) i Vilafant (13) que han augmentat, i Castelló (31) i Llançà (16) on s'han mantingut en un nombre similar a l'any anterior.

Estudi, diagnòstic i tractament

Taula 8: Evolució dels principals indicadors de gestió EAIA (2004-2012)

	2004	2008	2011	2012	2013
Total casos atesos	206	239	252	251	239
Casos oberts	45	48	58	48	52
Casos tancats	28	57	66	47	55
Casos oberts/tancats mateix any	1	6	9	17	9
Casos en intervenció anual	131	128	140	139	141

Font: EAIA Alt Empordà (2013)

La mitjana de casos treballats mensualment per l'EAIA l'any 2013 ha estat de 184. D'aquests, el 42% han estat menors en situació d'estudi (80 casos de mitjana al mes) i un 58% han estat menors tutelats i amb mesura, dels quals l'EAIA n'ha fet el seguiment (107 casos de mitjana al mes).

L'evolució en els darrers tres anys dels casos atesos segons el sexe del menor mostra com tant els casos de sexe femení com els de sexe masculí disminueixen lleugerament.

Taula 9: Evolució dels casos atesos segons sexe del menor

		2004		2008		2011		2012		2013	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Sexe	Femení	89	43	117	49	128		121	48	118	49
	Masculí	117	57	122	51	124		130	52	121	51
Nacionalitat espanyola		170	83	168	70	165	65	156	62	143	60
Nacionalitat estrangera		36	17	71	30	87	35	95	38	96	40
Total		206	100	239	100	252	100	251	100	239	100

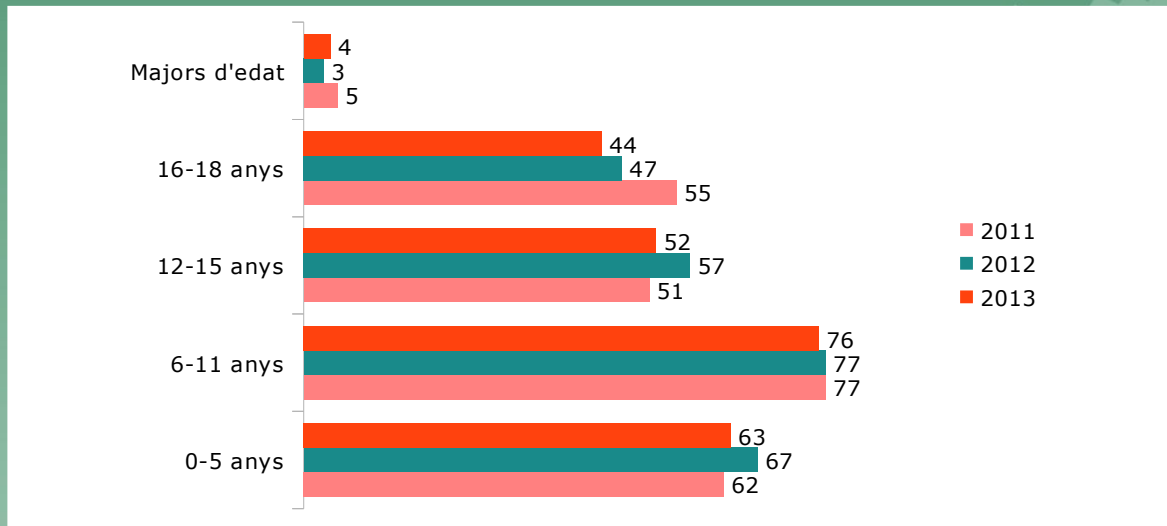
Font: EAIA Alt Empordà (2013)

En relació a la nacionalitat dels menors, cal destacar que en els darrers anys ha disminuït el nombre d'obertures de menors de nacionalitat espanyola i ha augmentat el nombre de menors estrangers, tot i que aquest any 2013 el creixement ha estat sostingut. Del total de menors atesos el 40% eren de nacionalitat estrangera. Pel que fa a les nacionalitats dels menors estrangers, destaca l'augment rellevant del nombre de menors d'origen marroquí atesos per l'equip durant els darrers anys, per davant de qualsevol altre país. L'any 2013 s'han atès 47 menors d'origen marroquí, representant el 19,6% dels casos totals de l'EAIA.

Pel que fa a la franja d'edat dels casos atesos, cal destacar com el grup de menors de 6 a 11 anys continua essent el més nombrós dels casos treballats al llarg de l'any, seguit de la franja de 0 a 5 anys que, en relació al darrer any, ha disminuït discretament. El treball anual realitzat amb el nombre de casos dins la franja de la pre-adolescència s'ha anat mantenint al llarg dels últims anys, disminuint lleugerament en l'actualitat. Per contra, la franja de casos en l'etapa de l'adolescència ha disminuït.

Gràfic 13: Evolució nombre de casos atesos per l'EAIA per franges d'edat (2011-2013)

Font: EAIA Alt Empordà (2013)

Pel que fa al total de casos atesos per l'EAIA, cal destacar que el 21,7% han estat noves obertures d'expedients, enregistrant-se un total de 52 casos nous (4,3 de mitjana cada mes). D'aquestes dades cal destacar que 27 casos eren nois i 25 noies, i que en relació a les nacionalitats, 23 casos són espanyols i 29 estrangers.

En relació a les obertures, la franja d'edat 0-5 anys és la més nombrosa, aspecte que implica que els protocols de detecció a edats primerenques són efectius; seguida per les franges d'infància, pre-adolescència i adolescència, que es troben molt igualades.

Del total de casos nous atesos, en el 73,1% s'ha realitzat un estudi/diagnòstic; el 10% han estat intervencions prioritàries (casos que s'han d'atendre de forma urgent) i en un 15,4% s'ha efectuat l'ingrés del menor en un Centre d'Acollida.

El 23% dels casos s'han tancat al llarg de l'any. Els motius de tancament dels casos han estat per manca d'indicadors de desprotecció (34'5%), majoria d'edat civil (21,8%), canvi de territori (18,2%), normalització (12,7%), altres (9,1%) i adopció plena (3,6%).

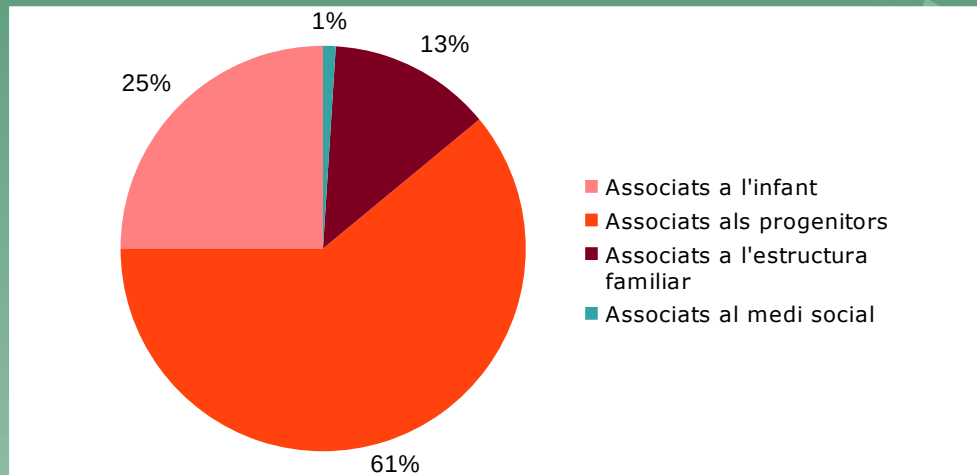
Del total de casos atesos l'any 2013 per l'EAIA, un 3,7% s'han obert i tancat el mateix any. Els motius d'aquest tancament han estat diversos: en 5 casos per manca d'indicadors de desprotecció infantil, en 3 casos per majoria d'edat civil i en 1 cas per canvi de territori. En el primer supòsit s'han tractat casos que, tot i presentar indicadors de risc, podien ser atesos pels SBAS i els diferents serveis de la xarxa atès que no es valorava una situació de desprotecció infantil i la possibilitat d'una mesura alternativa a la família pels menors. En el segon supòsit els menors han assolit la majoria d'edat. I en el tercer supòsit els menors i/o la família han tornat al seu país d'origen, o bé, han canviat de comarca dins de Catalunya.

Situacions d'alt risc social detectades

Les situacions detectades en què el desenvolupament i el benestar de l'infant es veu limitat o perjudicat estan associades a una sèrie de factors que han tingut a veure amb l'estructura familiar (relació educativa inadequada), les situacions personals dels menors (problemes emocionals i de comportament), els factors relacionats amb els pares (problemes greus en l'estat físic, mental o emocional) i els relacionats amb el medi social.

Gràfica 14: Factors associats a les situacions d'alt risc detectades en el total de menors (2013)

Font: EAIA Alt Empordà (2013)

Taula 10: Situació administrativa dels expedients a 31 desembre (2004-2013) (1)

Situació administrativa	2004	2008	2011	2012	2013
Casos sense mesura	117	76	74	88	90
Tuteles	59	100	111	97	94
Guardes	0	0	0	2	0

Font: EAIA Alt Empordà (2013)

(1) Dades en què no es comptabilitzen els casos tancats al llarg de l'any

Taula 11: Mesures administratives acordades per l'EAIA a 31 desembre(*)

Mesures	2011	2012	2013
Acolliment família extensa	31	39	25
Acolliment familiar aliena	8	9	4
Acolliment familiar permanent (extensa i/o aliena)	8	10	15
Acolliment en centre públic o concertat	48	38	33
Acolliment preadoptiu	9	9	5
Mesura transició vida adulta	0	1	2
Altres (APF)	0	0	0

Font: EAIA Alt Empordà (2013)

Intervencions Prioritàries

Durant l'any 2013 s'han realitzat 7 atencions prioritàries: situacions en les quals cal efectuar una intervenció immediata per protegir la integritat física o psíquica del menor. D'aquestes intervencions 5 atencions han estat fetes amb nens i 2 amb nenes. Les fonts de detecció han estat el SBAS en 3 casos, el Departament de Salut en 3 casos més i altres recursos de la xarxa en 1 cas. En quan a les edats, 5 dels menors atesos són nadons i es troben dins de la franja 0-5anys i 2 menors estant en l'etapa de l'adolescència (13-18 anys).

L'EAIA ha dut a terme diferents assessoraments a d'altres equips o professionals de la comarca. En total s'han dut a terme 84 assessoraments (mitjana de 7 assessoraments/mes), el que representa un 16,7% menys que l'any anterior.

Espai de Formació per Famílies (EFF)

L'Espai de Formació per Famílies és un programa d'intervenció comunitària que neix de la inquietud d'un grup de professionals de l'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal de l'Alt Empordà que han format part o continuen formant part de l'Equip d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència (EAIA).

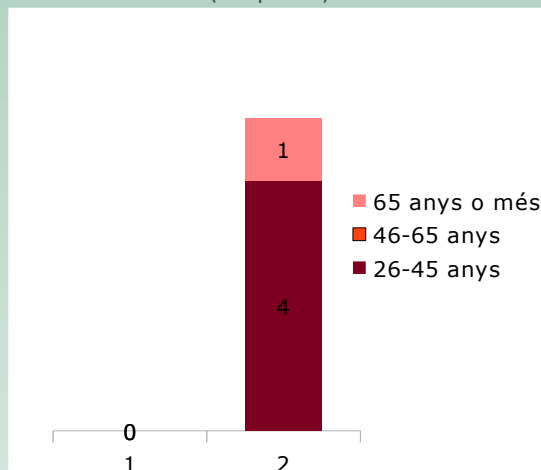
Des de l'experiència professional s'ha detectat la necessitat d'introduir un nou model metodològic en la intervenció amb famílies, a fi de poder incidir específicament en les tasques d'atenció i cura als fills i filles que s'inclouen en els plans de millora. Aquest programa té per objectius:

- Aprofundir en la intervenció en famílies potenciant les capacitats parentals des dels principis rectors de la parentalitat positiva.
- Potenciar la funció preventiva dels serveis socials bàsics i dels serveis especialitzats d'atenció a la infància i famílies, en l'àmbit de la capacitat parental, funcions que en la pràctica diària queden més desdibuixades.
- Canvi en el context d'intervenció, passant d'intervenir individualment a implementar una metodologia de treball grupal i comunitari.

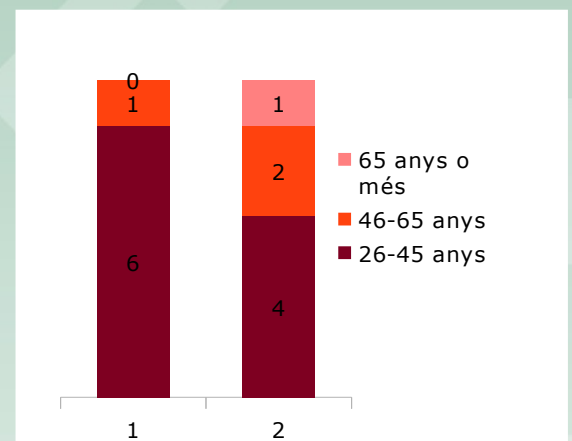
Els destinataris del programa són famílies que resideixen a la comarca de l'Alt Empordà i són ateses pels serveis socials d'atenció primària vinculats al Consell Comarcal i dels serveis especialitzats d'atenció a la infància en risc de la comarca.

L'any 2013 han participat un total de 19 adults i 12 menors en l'Espai de Formació per a Famílies en dos grups de treball. Del grup d'adults el 74% eren dones i el 26% homes. Pel que fa al grup de menors, el 42% eren de sexe femení i el 58% de sexe masculí.

Gràfic 15: Participants de l'Espai de Formació per Famílies per sexe i edats
Homes (Grup 1 i 2) Dones (Grup 1 i 2)

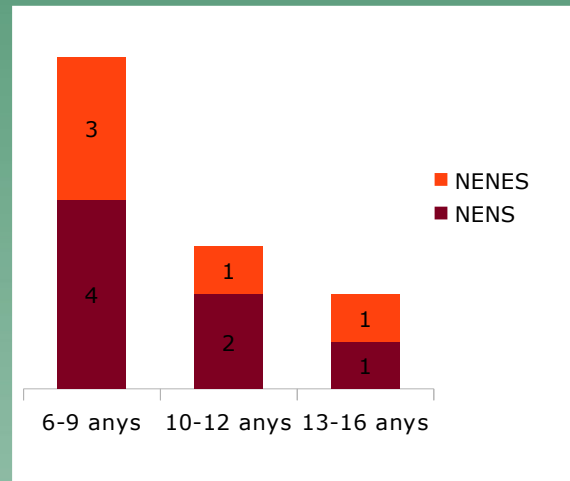
Font: EFF (2013)

Font: EFF (2013)

Gràfic 16: Infants participant Grup 2 per sexe i edat

Font: EFF (2013)

EAIA: Objectius 2014

- 1.- Integrar i desenvolupar el llibre d'estil elaborat per l'EAIA al llarg de l'any 2013 amb la finalitat de difondre i donar a conèixer a les famílies i als diferents professionals amb els quals treballem, la missió, la visió i els valors de l'equip.
- 2.- Continuar desenvolupant la metodologia interna lligada als tres processos de treball de l'EAIA, fent especial incidència en l'integració i desenvolupament dels plans de treball i millora amb professionals i famílies, aspecte treballat per l'equip en una primera fase, al llarg de l'any 2013 .
- 3.- Elaborar el procés de treball pendent del mapa elaborat a nivell de l'Àrea de Benestar: estudi urgent i/o prioritari de l'EAIA.
- 4.- Implementació de nous projectes de treball dins de l'equip: guiatge tutorial d'adolescents i equip de seguiment de famílies extenses el que implicarà la reorganització interna de l'equip.
- 5.- Aplicar i estendre els criteris de prioritització acordats pels casos pendents d'estudi, donar via al canvi de treball metodològic intern pactat i agilitzar aquesta tipologia de casos.
- 6.- Dins la funció preventiva de l'EAIA i de treball en xarxa, que es treballa de forma conjunta amb la responsable dels Programes d'Infància del Consell Comarcal iniciat l'any 2013, donar continuïtat a:
 - La Comissió Tècnica SòcioEducativa per tal d'aterrar el Decret d'acord signat entre la DGAIA i el Departament d'Ensenyament a la comarca, establir sinèrgies de treball en xarxa i coneixement dels diferents recursos.
 - El coneixement de diferents Taules Territorials d'Infància que contempla la LOIDE en els diferents territoris i començar a dissenyar la Taula d'Infància de l'Alt Empordà.
 - La presentació del servei i dels circuits de treball als diferents CAP,s de la comarca.

Centre Residencial d'Acció Educativa

El CRAE l'Albera és un servei especialitzat ubicat a Figueres que consta de 16 places residencials per a infants i adolescents entre 2 i 18 anys tutelats per la Generalitat, del qual el Consell Comarca n'és el titular i està gestionat per Suara Cooperativa.

Al llarg de l'any 2013 les places del CRAE han estat ocupades al 98%. S'han atès un total de 22 nens i nenes (1 més que l'any anterior), 16 dels quals de la comarca de l'Alt Empordà.

Pel que fa a les edats dels menors, el 63% eren majors de 12 anys i el 37% menors d'aquesta edat. El 73% eren nois i el 27% noies. Gairebé tot els nois i noies han mantingut contacte amb la seva família.

Taula 12: Evolució dels indicadors bàsics del CRAE l'Albera

Indicadors CRAE l'Albera		2012	2013
Taxa d'ocupació de places		100%	98%
Nombre menors atesos		21	22
Sexe	Masculí	70%	73%
	Femení	30%	27%
Edat	< 12 anys	43%	37%
	> 12 anys	57%	63%
Procedència menors Alt Empordà		15	15

Font: Memòria CRAE l'Albera (2013)

Pel que fa a les activitats dutes a terme al CRAE cal esmentar, d'una banda, la IV Jornada de Portes Obertes del Centre que va tenir lloc el novembre de 2013 adreçada a les famílies dels infants i adolescents acollits i que va enregistrar un 95% de participació (5 punts per sobre que la dada de l'any anterior) i, de l'altra, la consolidació de l'associació DRETIN i la realització de productes artesans i la seva comercialització en dues fires que es duen a terme a la ciutat de Figueres amb els infants i joves.

GENNEP³

El GENNEP és un servei d'atenció psicològica preventiu i d'intervenció adreçat a nois/es adolescents d'entre 12 i 18 anys residents a la comarca que han patit o pateixen situacions de violència en l'àmbit familiar, escolar, de la parella i/o social.

El nivell de casos atesos i derivats l'any 2013 s'ha mantingut en una proporció pràcticament similar a la de l'any anterior, el que confirma novament l'estabilitat d'aquest servei creat fa 7 anys.

Un total de 40 menors s'han derivat a aquest servei al llarg de l'any 2013 i en total se n'han atès 52, el mateix nombre de l'any passat. Amb tot, en finalitzar l'any, 7 menors encara es trobaven en la llista d'espera per entrar en el servei el gener del 2014. Per tant, la població diana total ha estat de 59 menors, la xifra més elevada des que el programa es va posar en funcionament.

Tots els menors atesos tenen entre 10 i 18 anys, són residents a la comarca de l'Alt Empordà i han passat o estan passant per una situació de violència en l'àmbit familiar, de parella i/o escolar. 4 menors eren residents de Figueres tot i que enguany és el segon en què l'ajuntament no ha participat en el projecte (dos casos derivat del CRAE i dos errors en les derivacions).

En tots els casos atesos aquest any s'han donat components de violència psicològica. En concret, dels 52 casos atesos aquest any, 48 són casos de violència en l'àmbit familiar i 5 són casos de *bullying*. Dels 52 casos atesos, 12 van ser considerats situacions d'urgència pels derivadors.

A nivell comarcal, els municipis amb major nombre de derivacions aquest any 2013 han estat Llançà, Roses, Castelló d'Empúries i La Jonquera.

3 El nom GENNEP no es correspon amb les sigles d'aquest servei, sinó que és el nom triat pel servei en reconeixement al treball de l'antropòleg Arnold Van Gennep, conegut per la seva recerca sobre els rituals de pas de les persones al llarg de la vida.

Taula 13: Evolució casos atesos pel GENNEP (2008-2013)

Indicadors GENNEP	2008	2011	2012	2013
Nombre menors atesos	24	42	52	52
Hores/setmana atenció	10	10	10	10
Nombre professionals	1	1	1	1
Casos derivats	35	40	40	40
<i>Nois</i>	20	25	24	24
<i>Noies</i>	15	15	16	16
Residents a Figueres	18	20	7	4
Residents comarca	17	31	45	55

Font: GENNEP Alt Empordà (2013)

21 menors atesos han passat per una modalitat d'intervenció terapèutica, amb una mitjana d'estada al servei que aquest any s'ha situat en els 7 mesos. En 20 casos s'han facilitat assessoraments, intervencions de menys de 5 sessions que no han acabat esdevenint procés terapèutic. L'any 2013 s'han enregistrat 2 abandonaments, tots ells en una fase inicial de la intervenció.

Els àmbits en què els adolescents expressen millores significatives tenen a veure amb sentir-se millor amb ells mateixos/es, saber comunicar-se millor, augmentar la seva tolerància a la frustració i poder qüestionar millor els estereotips associats al gènere. Els aspectes que els adolescents han valorat negativament són que els canvis terapèutics siguin lents i que, en alguns casos, ells/es fossin els únics membres de la família que estiguessin fent teràpia.

Els pares i mares dels menors valoren haver vist canvis significatius en els seus fills/es que tenen a veure amb canvis en l'expressió d'emocions, un augment en la capacitat empàtica, millors estratègies de resolució de conflictes, una millor autoestima i una millor capacitat per a integrar la situació de violència viscuda.

La intervenció amb els menors no té una temporalitat definida sinó que s'adapta en funció de l'evolució particular de cada cas. La periodicitat d'atenció durant aquest any ha estat quinzenal. En els casos treballats, els adolescents han valorat positivament el procés terapèutic i l'assistència al servei s'ha situat en el 81%. Valoren especialment la proximitat i la confidencialitat de l'espai.

Servei de Projectes socioeducatius de prevenció diürna

El Servei de Projectes socioeducatius de prevenció diürna té com a finalitat oferir als infants de 6 a 12 anys de la comarca un marc educatiu i referencial on incidir en els dèficits socioeducatius, familiars i/o de l'entorn, afavorint una xarxa preventiva de proximitat a partir d'un suport escolar i/o d'activitats lúdiques i educatives. Els infants són derivats per l'escoles o els serveis d'assistència primària.

Aquest Servei s'ha ofert aquest any 2013 als municipis de La Jonquera, Sant Miquel de Fluvià i Sant Pere Pescador i han participat un total de 80 infants, pràcticament el doble d'infants que l'any anterior, amb una intervenció de 6 hores a la setmana. Un 64% dels infants han estat nens i un 36% nenes. Aquest Servei està gestionat per Suara Cooperativa.

Taula 14: Evolució Projectes Preventius Diürns (2005-2013)

	2005	2008	2012	2013
Sant Miquel de Fluvià	18	22	13	22
Sant Pere Pescador	16	22	8	32
La Jonquera	<i>No es feia</i>	30	20	26
Llançà	<i>No es feia</i>	22	(1)	(1)
Fortià	<i>No es feia</i>	12	(1)	(1)
Total	34	108	41	80

Font: Servei de Projectes Preventius Diürns (2013)

(1) El servei es tancà l'any 2011

L'any 2013, a nivell metodològic, s'ha incorporat el treball amb famílies realitzant entrevistes individuals a l'inici del servei, així com sessions de devolució en els espais de recollida dels infants. S'han incorporat, igualment, les reunions operatives entre professionals que es porten a terme mensualment amb les educadores dels projectes preventius diürns.

Es valora molt positivament el treball coordinat amb els professionals que dinamitzen les activitats, l'escola i els serveis socials, que ha permès conèixer les necessitats educatives dels infants i poder incidir-hi i treballar les capacitats. Es valora, igualment, el fet d'elaborar Projectes Educatius Individualitzats (PEI) per a cadascun dels infants el que aporta major qualitat a la intervenció i permet observar els processos de millora al llarg de l'any.

Servei de Prevenció de Drogodependències i SIDA

El Servei comarcal de prevenció de Drogodependències i SIDA té com a objectiu evitar, retardar o disminuir eventuales contactes dels infants i adolescents amb les drogues i/o reduir els problemes que se'n puguin derivar. El servei està adreçat a centres educatius, entitats juvenils, famílies i professionals de la comarca. L'entitat que presta aquest servei és l'Associació Promoció i Desenvolupament Social (PDS).

L'any 2013 s'ha mantingut l'oferta educativa adreçada als centres educatius de primària i secundària de la comarca, amb co-pagament per part dels centres educatius que han sol·licitat el servei.

Servei de Mesures Educatives Alternatives a la Sanció Administrativa (SMEASA)

El SMEASA, iniciat l'any 2011 com a projecte-pilot a Figueres en col·laboració amb la Guàrdia Urbana i Mossos d'Esquadra, ha realitzat l'any 2013 14 processos socioeducatius amb joves i les seves famílies. El maig de 2012 el projecte es va ampliar al municipi de La Jonquera i el seu entorn.

L'any 2013, atès que està en procés de revisió la legislació relativa a mesures alternatives a la sanció administrativa, no s'ha desplegat aquest servei a d'altres municipis. Amb tot, s'han posat en marxa processos socioeducatius amb 6 menors.

D'altra banda, l'any 2013 s'ha participat en el programa pilot del material "A primera línia amb ells" de prevenció selectiva, del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya i s'ha dut a terme una exposició retrospectiva dels 12 anys d'edició de Calendaris Escolars vinculats al Concurs de Cartells del Dia Mundial sense Tabac.

Servei d'Orientació i Assessorament sobre Drogues (SOD)

L'any 2013 s'ha posar en funcionament el Servei d'Orientació i Assessorament sobre drogues (SOD), un servei confidencial i gratuït adreçat a pares, mares, joves i/o professionals que necessitin informació i/o

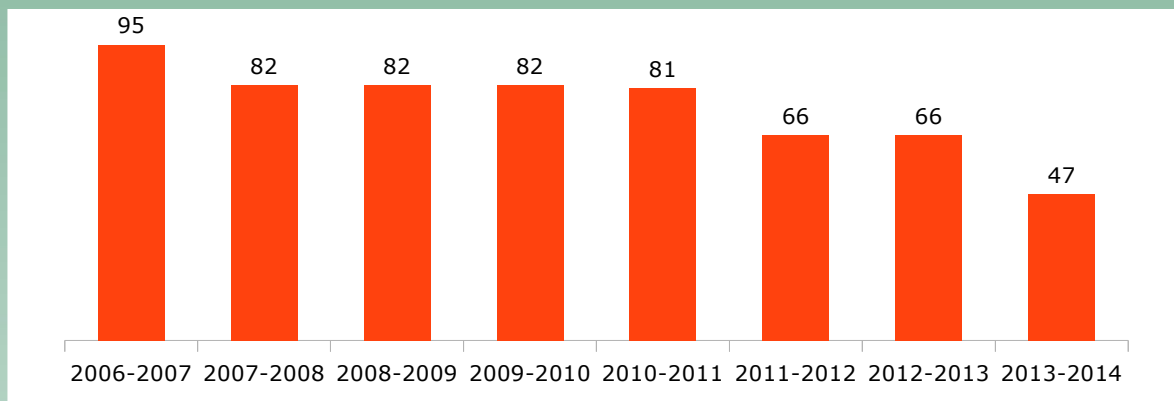
orientació relacionada amb el tabac, l'alcohol, el cànnabis i d'altres drogues. El servei es va posar en marxa el mes de novembre i fins a final d'any es van atendre 5 casos de la comarca.

Motxilla Pedagògica

La Motxilla Pedagògica és un recurs que aglutina tota l'oferta educativa que des de les diferents àrees del Consell Comarcal s'adreça als centres educatius de la comarca. Les activitats de la motxilla pedagògica són accessibles mitjançant la pàgina web del Consell i la sol·licitud per part dels centres és via telemàtica. En el curs escolar 2010-2011 es va incorporar el co-pagament d'algunes de les activitats, fet que ha fet disminuir notablement el nombre d'activitats sol·licitades pels centres a l'Àrea de Benestar del Consell Comarcal.

El curs escolar 2013-2014 s'han ofert 47 activitats que han arribat a 1.025 alumnes. D'aquestes activitats, 17 s'han adreçat a alumnat d'educació primària i la resta (30) a alumnat de secundària. El nombre de tallers sol·licitats ha estat de 41.

Gràfic 17: Evolució de l'oferta d'activitats Motxilla Pedagògica (curs 2006-2007-curs 2013-2014)

Font: Motxilla pedagògica (2013)

Servei d'Atenció Psicològica en l'àmbit familiar

El Servei d'Atenció Psicològica en l'àmbit familiar ofereix suport psicològic en relació a situacions de crisi personal i familiar, centrat en la concepció sistèmica de la família, potenciant els recursos resilients, les potencialitats individuals i les capacitats parentals. El servei ofereix atenció psicològica de forma individual i/o conjunta en funció de cada demanda i del moment en el procés d'intervenció, així com assessorament a professionals sobre els processos d'intervenció.

Al llarg de l'any 2013 aquest servei ha atès 102 persones (79 dones, 10 homes i 13 menors). Durant el 2013 han entrat, però, 117 casos al servei, inclosos els casos oberts que continuaven en procés d'intervenció de l'any anterior. D'aquests 117 casos, 85 han derivat en processos d'intervenció, 10 han quedat en llistat d'espera i 22 no han arribat mai al servei.

El format d'intervenció més habitual ha estat l'individual (69 casos) i de forma més puntual el format familiar (12 casos). De les 85 intervencions portades a terme, 23 (27%) han estat assessoraments i 62 (73%) processos terapèutics. L'assistència mitjana al servei ha estat d'un 70% al llarg de l'any.

Taula 15: Evolució del nombre de persones ateses, grups terapèutics, i hores d'atenció del servei

	2006	2008	2011	2012	2013
Persones ateses	40	133	123	131	102
Grups terapèutics	1	1	-	1	1
Hores d'atenció setmanal del servei		12	12	14	16

Font: Servei d'atenció psicològica en l'àmbit familiar (2013)

Projecte MentorAE

El projecte MetorAE té com a finalitat prevenir situacions d'exclusió i vulnerabilitat social mitjançant relacions de suport i/o d'ajuda mútua entre persones de diferents generacions (gent gran, adults i infants), a través del mentoratge de persones sèniors cap a famílies amb infants a càrrec. Un mentor és aquella persona que voluntàriament ofereix el seu temps, experiència i coneixement a famílies que ho necessiten col·laborant en el projecte i acompanyat per professionals de l'àmbit social.

MentorAE s'ha consolidat com a projecte estable de l'Àrea de Benestar social a finals de l'any 2013, després d'haver-se implementat al llarg del mateix any i de forma pilot sota el nom de "+ Grans".

L'any 2013 els projecte "+ Grans" i "MentorAE" ha constituït 4 nuclis de mentoratge, un dels quals ha tingut una continuïtat superior als 6 mesos. Els projectes han comptat amb la derivació de 14 famílies per part dels serveis socials bàsics, i a finals d'any comptava amb una borsa de 8 mentors dels quals el 75% són dones.

5. L'atenció a la diversitat (Pla Territorial de Ciutadania i Immigració)

Els serveis que formen part del Pla Territorial de Ciutadania i Immigració (PTCI) tenen com a finalitat promoure la convivència i la cohesió social a la comarca, atenent i responent les demandes i necessitats socials que planteja la població d'origen estranger. El Pla gestiona diversos serveis: Acollida; el Servei d'Oficina Itinerant d'Assessorament a l'Estranger (OIAE); el Servei d'Assessorament a Estrangers (SAE); el Servei de Consultoria i suport tècnic especialitzat; el Servei de Mediació; el Servei de Sensibilització i el Servei de Formació.

Les dades relatives a l'activitat dels diversos serveis del Pla de Ciutadania i Immigració de l'any 2013 mostren com el nombre d'intervencions dutes a terme ha augmentat sensiblement (9%). Per primera vegada el servei enregistra el nombre total de persones ateses que s'ha situat en 1.109, d'aquestes un 47% eren homes i un 53% dones. El nombre d'atencions de l'OIAE ha disminuït un 8% en relació a l'any anterior, el servei de consultoria i suport tècnic ha dut a terme 309 atencions (-21% en relació a l'any anterior) mentre que les mediacions s'han incrementat notablement passant de 486 l'any 2012 a 644 l'any 2013, el que suposa un augment del 32,5% i que s'explica, sobretot, per la vulnerabilitat social que pateixen moltes persones d'origen immigrant a la comarca.

L'OIAE ha atès 347 demandes al llarg de l'any 2013 que es corresponien a 318 persones ateses (47,8% homes i 52,2% dones). La majoria de les demandes (31,4%) han estat peticions relacionades amb les renovacions de permisos de residència i treball i un 29,4% referides a sol·licitud de residència (arrelament social).

Taula 16: Atencions del Pla Territorial de Ciutadania i Immigració (2004-2013)

	2004	2008	2011	2012	2013
Nombre d'atencions	55	352	821	1259	1371
Persones ateses					1109 524 homes (47%) 585 dones (53%)
OIAE	-	308	422	377	347
Servei consultoria i suport tècnic	-	-	132	391	309
Mediacions	254	480 + (3061 salut)	517	486	644
Col·laboracions	-	-	-	90	37

Suport a Entitats	-	60	76	51	53
-------------------	---	----	----	----	----

Font: Pla Territorial de Ciutadania i Immigració (2013)

El Servei de consultoria ha atès al llarg de l'any 2013 un total de 309 consultes de professionals del Consell Comarcal i altres municipis, el que ha representat una mitjana mensual de 25 casos. Entre aquest destaquen les consultes referides als informes d'estrangeria (26,5%); gestions amb consolats (10%) i renovacions de permisos (8%).

D'altra banda, els serveis i professionals que més han contactat aquest servei al llarg de l'any 2013 han estat en una proporció elevada (64%) els SBAS de la comarca, seguit pels ajuntaments de la comarca (19%).

Servei de Mediació

Pel que fa a les 644 mediacions realitzades l'any 2013 (54 mediacions de mitjana mensual), cal indicar que el 68% han estat amb dones i 32% amb homes. Les administracions o serveis que han sol·licitat aquestes mediacions queden reflectides en la gràfica següent:

D'altra banda, durant el darrer trimestre de l'any 2013, s'han dut a terme 12 tallers de formació en el marc del projecte "Servei d'Intervenció Comunitària" cofinançat pel Ministeri de Treball i Seguretat Social i el Fons Europeu per la Integració.

Un total de 47 persones han participat en els 6 tallers d'alfabetització digital que han tingut lloc als municipis de Llançà, Castelló d'Empúries, la Jonquera, Vilajuïga i Sant Pere Pescador, en aquest darrer municipi s'han realitzat 2 tallers. També s'han dut a terme 6 grups de conversa en llengua catalana, de 45 hores, en els quals han participat 66 persones. Aquests tallers han tingut lloc als municipis de Llançà, Sant Pere Pescador, la Jonquera, Vilajuïga i Castelló d'Empúries, en aquest últim municipi s'han realitzat 2 tallers.

Treball comunitari

L'any 2013 el Pla també ha posat en marxa 5 projectes de treball comunitari en diversos municipis. En concret, s'han dut a terme 5 accions de caràcter comunitari de les quals s'han beneficiat un total de 61 persones (16% homes i 84% dones), amb la finalitat de permetre un treball conjunt de resposta amb usuaris que comparteixen un mateix perfil socioeconòmic i cultural.

Taula 17: Accions comunitàries del Pla Territorial de Ciutadania i Immigració (2013)

Tipologia acció	Objectiu	Municipi	Persones beneficiàries
Taller d'autonomia i inserció sociolaboral de dones immigrades	Intervenir sobre mancances socials i formatives que ocasionen exclusió laboral i social d'aquest col·lectiu.	Castelló d'Empúries	10 dones origen magrebí
Taller d'autonomia i habilitats socials per a pares d'origen marroquí	Facilitar informació i coneixement en habilitats comunicatives, coneixement de la llengua, món laboral, recerca de feina, formació pròpia i dels fills i filles, economia familiar i consum responsable	La Jonquera	10 homes d'origen magrebí
Taller d'autonomia i habilitats per a mares	Incidir en la millora de les habilitats personals i socials dels i les participants i reflexionar entorn el model educatiu de les famílies.	Sant Pere Pescador	12 dones origen magrebí

Taller de dones	Treballar diferents temàtiques d'interès del grup de dones: habitatge, salut, educació, orientació laboral, civisme i educació.	Sant Pere Pescador	16 dones del municipi
Taller d'autonomia per a persones estrangeres	Treballar diferents temàtiques d'interès del grup de dones: gestió de l'economia domèstica, consum responsable, aprenentatge d'hàbits i laborals i recerca de feina, pautes educatives i de relació amb fills.	Vilajuïga	13 dones origen magrebí

Font: Pla Territorial de Ciutadania i Immigració (2013)

En el marc de les accions de sensibilització del Pla es va organitzar la Jornada entorn de la nova ciutadania "Nos+Altres" amb el títol "El treball comunitari per a la Inclusió social: la diversitat com a repte", conjuntament amb l'Ajuntament de Figueres, celebrada el 27 de novembre de 2013 en la qual van participar 49 persones. En el marc de la jornada es va lliurar el III Premis Nayra a la Fundació Plataforma Educativa en reconeixement al seu projecte EFCI DONES (Escola de Facilitadors de la Creativitat i la Innovació) orientat al foment de l'emprenedoria amb dones nouvingudes.

Pla Territorial de Ciutadania i Immigració: Objectius 2014

- 1.- Oferir les sessions de coneixement de la societat catalana que estableix la Llei d'Acollida de les persones immigrades a Catalunya.
- 2.- Mantenir la línia i afavorir el treball comunitari conjunt amb els SBAS i els centres educatius.
- 3.- Mantenir la col·laboració amb amb les entitats per oferir cursos formatius, tallers lingüístics, i altres serveis especialitzats en l'àmbit de la formació i la capacitat

6. L'atenció a les dones

Servei d'Informació i Assessorament a les Dones

El SIAD de l'Alt Empordà és un punt d'informació, formació i assessorament sobre tots aquells temes, serveis, activitats, ajuts i recursos d'interès per a les dones, ja siguin del mateix Consell Comarcal com també d'altres entitats, institucions, ajuntaments i associacions de la comarca i de fora d'aquesta. L'objectiu principal d'aquest servei és facilitar l'accés de les dones a la informació dels serveis i recursos, potenciar la seva participació a la vida pública i l'associacionisme femení. El SIAD ofereix, a més del servei d'informació general, assessorament jurídic sobre qüestions laborals, estrangeria i violència de gènere, i serveis d'atenció especialitzada en l'àmbit de la violència de gènere.

L'any 2013 el SIAD ha atès 329 dones, de les quals 18 han rebut assessorament jurídic especialitzat en violència de gènere a través del recurs especialitzat, i 11 han participat en l'espai terapèutic grupal.

Taula 18: Evolució del nombre de dones ateses pel SIAD, i els principals serveis adscrits (1)

	2006	2008	2011	2012	2013
Dones ateses pel SIAD	-	117	286	389	329
Dones ateses per l'assessorament legal violència de gènere	-	45	24	27	18
Participants espai terapèutic grupal	-	17	-	9	9
Dones ateses pel SAP	-	55	102	111	81
Professionals formats	15	-	-	20	-

Font: SIAD (2013)

(1) Les dades no inclouen el SIAD de Roses. El municipi compta amb aquest servei des de l'any 2011.

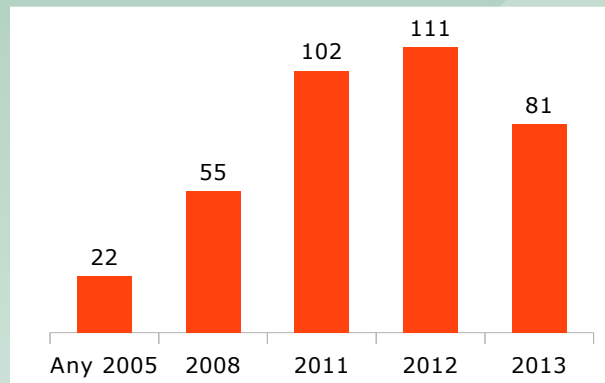
Servei d'Atenció Psicològica

El SAP està adreçat a dones que viuen o han viscut violència de gènere, amb l'objectiu d'orientar, donar suport i tractament psicològic per a la recuperació de la dona i dels seus fills/es que pateixen o han patit situacions de maltractament físic i/o psicològic en l'àmbit familiar.

Aquest és el segon any en que el Servei d'Atenció Psicològica del Consell Comarcal funciona en paral·lel als serveis propis d'atenció de Roses i Figueres. Malgrat no atendre aquests dos nuclis de població, el nombre de casos derivats es manté en un nivell similar al de l'any passat tot i que disminueix lleugerament l'any 2013 amb un total de 67 casos derivats.

Pel que fa al nombre de casos atesos, han estat un total de 81. El nombre de dones ateses pel SAP aquest any ha disminuït després de tres anys en què la xifra havia anat augmentant. La raó que pot explicar aquesta disminució es troba en què les dades de l'any anterior es van comptar casos que van pertànyer inicialment a la comarca però que després van ser traspassats a Figueres.

Gràfic 18: Evolució del nombre de dones ateses pel SAP

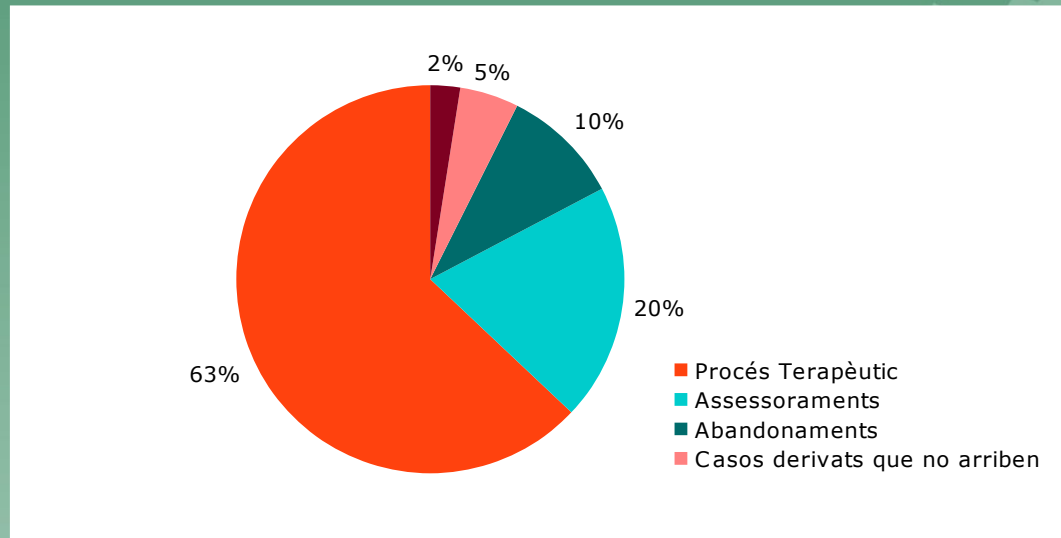
Font: SAP (2013)

És rellevant, com mostren les dades, assenyalar com en el 63% dels casos la intervenció s'ha centrat en un procés terapèutic i en un 20% s'han realitzat assessoraments a les dones que són ateses per aquest servei.

Gràfic 19: Tipus d'intervenció duta a terme 2013

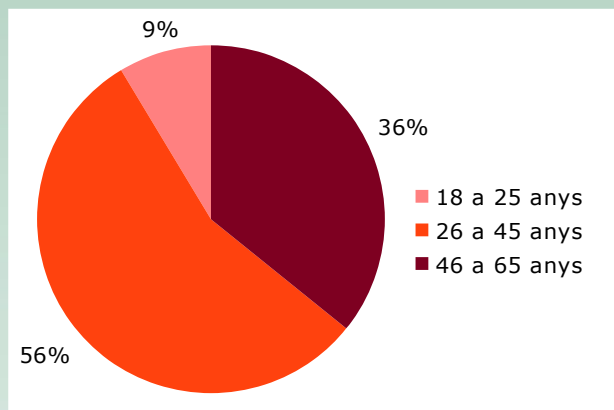

Font: SAP (2013)

Un any més, la franja d'edat amb major presència al servei d'atenció psicològica es correspon a la situada entre els 26-45 anys (56%) seguida de la franja d'edat situada entre 46-65 anys (36%). El nombre de dones ateses en la franja més jove es manté en la mateixa proporció que l'any passat. Aquesta és una franja d'edat especialment important atès que és en aquest moment del cicle vital que es posen en marxa moltes de les relacions de parella. D'altra banda, si fixem l'atenció en l'evolució de les dades en els darrers anys, la franja que es correspon amb les persones més grans desapareix. Un fet que pot ser preocupant atès que és una etapa vital en què es pot produir tant la invisibilització com la cronificació de la violència.

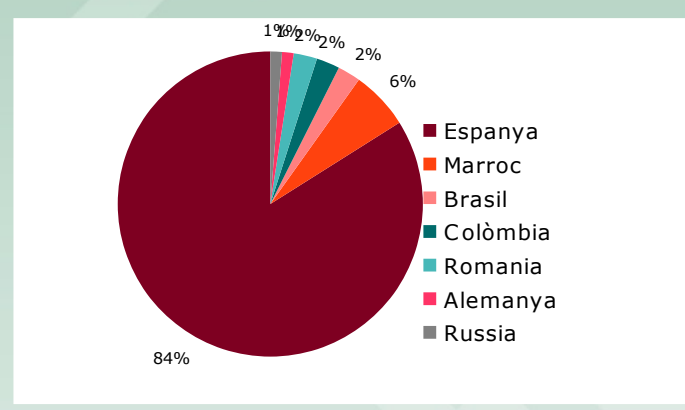
D'altra banda, el 73% de les dones que arriben al servei no conviuen amb la persona agressora essent, en molts casos, la separació un fet recent, mentre que el 27% de les dones si que hi conviuen.

Gràfic 20: Dones ateses pel SAP per grups d'edat (2013)

Font: SAP (2013)

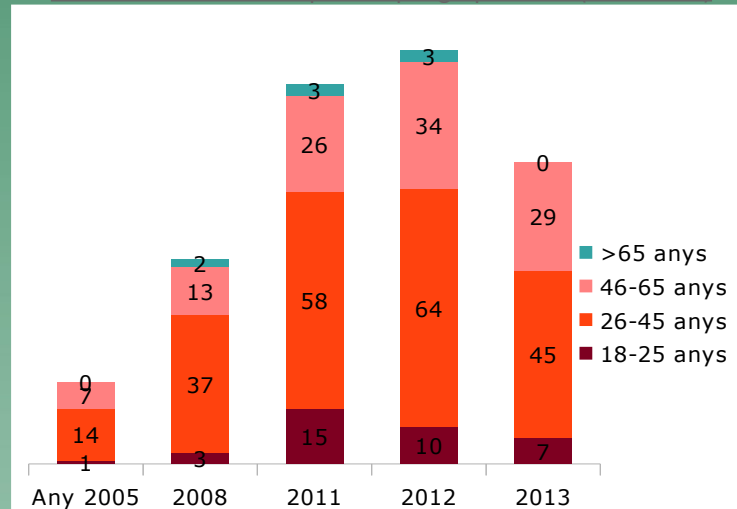
Gràfic 21: Dones ateses pel SAP per origen (2013)

Font: SAP (2013)

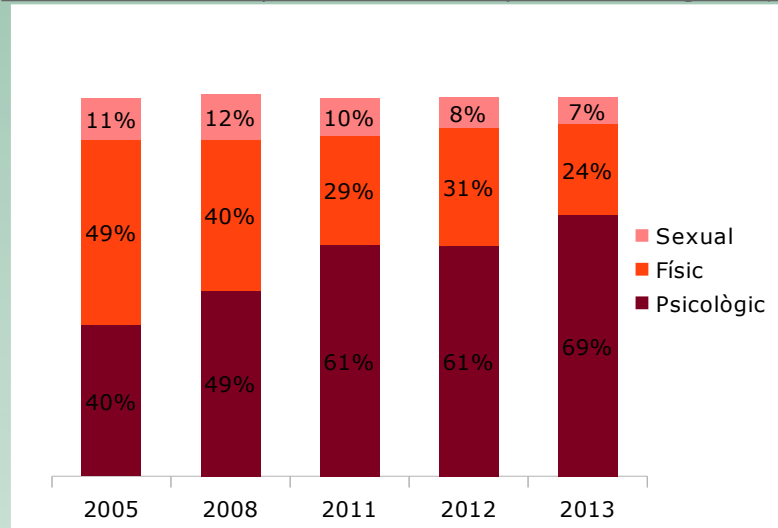
Gràfic 22: Dones ateses pel SAP per grups d'edat (2005-2013)

Font: SAP (2013)

En relació al tipus de maltractament que han patit les dones ateses per aquest servei es pot observar com majoritàriament aquest és de caràcter psicològic (69%), tipus de maltractament que creix en els casos atesos des de la posada en funcionament del servei. Per contra el maltractament físic i sexual ha tendit a disminuir i l'any 2013 ha representat el 24 i el 7% respectivament.

Gràfic 23: Evolució del tipus de maltractament per violència de gènere (%)

Font: SAP (2013)

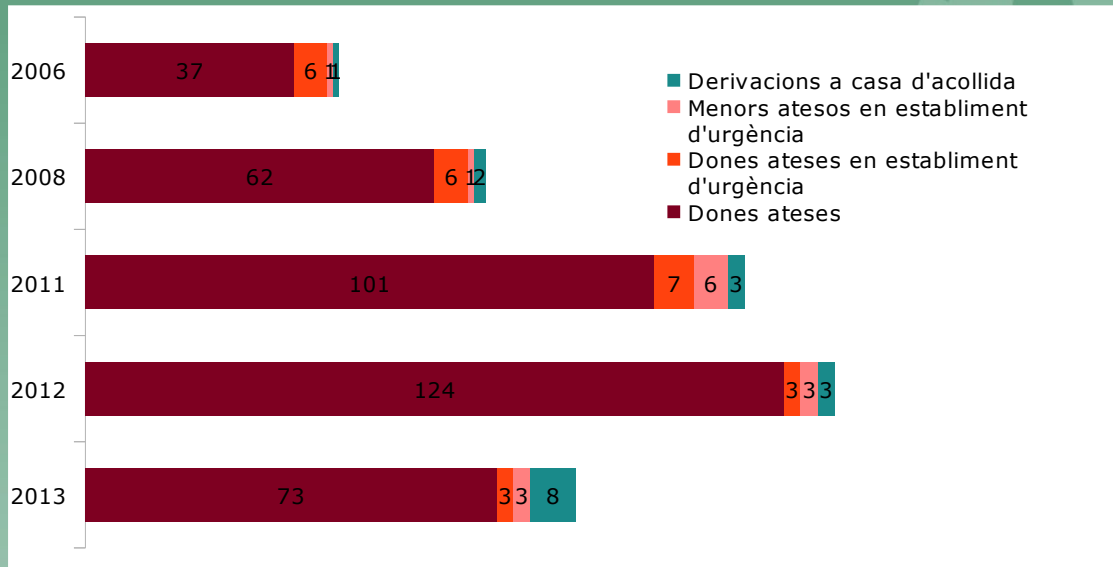
Pel que fa a la durada del maltractament de les dones ateses l'any 2013 un 27% l'han patit entre 3 i 10 anys, mentre que un 16% més de 20 anys seguits.

Servei de Resposta Urgent

El SRU per a les dones i els seus fills/es que es troben en situacions de violència de gènere té com a finalitat oferir sistemes de resposta immediata, fora dels horaris d'atenció al públic, per a les dones que es troben en situacions de violència i per als seus fills i filles.

El SRU ha atès un total de 73 dones durant l'any 2013. D'aquestes 3 dones i 3 menors d'edat s'han acollit en un establiment d'acolliment d'urgència. També s'han derivat 8 dones a casa d'acollida.

Gràfic 24: Evolució del nombre de dones i fills/es ateses pel SRU, en establiments d'urgència i derivacions a casa d'acollida

Font: SRU (2013)

Servei telefònic d'atenció i protecció per a víctimes de violència de gènere (ATENPRO)

L'ATENPRO és un recurs que ofereix a les víctimes de la violència de gènere, que disposen d'una ordre de protecció, una atenció immediata i a distància, assegurant una resposta ràpida front les eventualitats que els puguin passar, les 24 hores del dia, els 365 dies de l'any.

L'any 2013 s'han gestionat 27 ATENPRO, el que en relació a l'any anterior suposa una disminució del 20%. D'aquests ATENPRO gestionats, 16 han estat per procediment d'alta durant l'any 2012 i en 11 casos les usuàries del servei estaven en seguiment des d'anys anteriors.

Comissió Comarcal de Violència de gènere de l'Alt Empordà

La Comissió Comarcal de Violència de gènere, òrgan constituït el 30 de març de 2006, és un espai de treball tècnic que té com a objectiu informar de les actuacions que els diferents serveis duen a terme en l'àmbit de la violència de gènere a la comarca. També té entre els seus objectius, coordinar les actuacions dels diferents serveis per oferir una atenció integral a les víctimes i als seus fills i filles, evitant-ne les victimitzacions secundàries i afavorint el seu procés de recuperació. Aquesta intervenció requereix un compromís multidisciplinari i interinstitucional que, amb la seva actuació coordinada, doni una resposta efectiva al greu problema de la violència de gènere i del seu entorn familiar.

La comissió comarcal de violència de gènere de l'Alt Empordà s'ha reunit en tres sessions al llarg de l'any 2013 amb l'objectiu de coordinar les actuacions dels diferents serveis i entitats que actuen a la comarca contra la violència masclista contra les dones.

Taula de treball sobre la Prostitució

L'any 2010, es va crear la Taula de treball sobre la Prostitució per tal d'articular un grup de treball per millorar les intervencions que es duen a terme amb col·lectius de dones que provenen d'entorns relacionats amb aquesta activitat. Al llarg de l'any 2013 s'ha reunit en 3 sessions per coordinar i compartir informació i recursos.

SIAD: Objectius 2014

1.- Mantenir els diferents serveis

2.- Continuar el treball de millora metodològica o de recull d'indicadors a partir del treball fet a nivell de processos.

3.- Comissió violència de Gènere: consolidar el treball en tant que espai de coordinació entre professionals i aprofundir en els indicadors de detecció de situacions de violència envers les dones. Mantenir el grup de treball relatiu a la prostitució, amb l'objectiu de conèixer recursos, projectes i serveis que treballen a la comarca, establir circuits de derivació i detectar problemàtiques.

7. La promoció de l'autonomia i l'atenció a la dependència

Servei d'ajuda a domicili (SAD social)

El SAD social és un servei integral, polivalent i comunitari, orientat a persones i famílies que presenten problemes per a la realització de les activitats elementals de la vida quotidiana i mancances en la pròpia estructura educativa de la família, que es presta a través de la Suara Cooperativa. Enguany ha prestat servei a 85 unitats familiars, amb un dedicació total de 7.862,5 hores anuals. Aquesta dada suposa una atenció mitjana de gairebé 8 hores mensuals per unitat familiar. En total s'han atès 148 persones de les quals el 45% eren homes, i el 55% dones.

Taula 19: Evolució del nombre de famílies i persones usuàries del SAD (social)

	2004		2008		2011		2012		2013	
Unitats familiars	-		-		87		157		85	
	Home	Dona	Home	Dona	Home	Dona	Home	Dona	Home	Dona
Persones ateses	73	113	68	131	41	94	67	85	67	81

Font: Serveis Socials Bàsics (2013)

La Llei de la Dependència és vigent des de l'any 2007.

Serveis de promoció de l'autonomia i atenció a la dependència

Els serveis de promoció de l'autonomia i atenció a la dependència estan adreçats a cobrir les necessitats de les persones dependents i complir els requisits fixats per Llei de Dependència (LAPAD)⁴.

La sol·licitud de la Llei de la Dependència és la porta d'accés als recursos de Llei de dependència. Totes les persones interessades en rebre un recurs contemplat a la Llei han de presentar una sol·licitud, s'ha de valorar el seu grau de dependència i han de disposar d'un Programa Individual d'atenció (PIA).

La comarca de l'Alt Empordà té un referent comunitari de la Llei de Dependència que cobreix els territoris de l'Alt Empordà, Figueres ciutat i Baix Empordà (tret dels municipis de Sant Feliu de Guíxols i de Palafrugell). La seva tasca és supervisar el conjunt dels plans de treball vinculats a les sol·licituds de dependència que fan els serveis bàsics d'atenció social en el territori i fer el corresponent enllaç amb els serveis territorials de departament de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya.

L'any 2013 s'han registrat 199 sol·licituds de valoració de dependència, aproximadament la meitat respecte l'any anterior. Aquesta dada confirma la tendència decreixent en el nombre de sol·licituds registrades iniciada l'any 2011, en que per primer cop es va produir una disminució de demandes des de l'entrada en vigor de la Llei l'any 2007. Enguany també s'ha produït una davallada significativa del nombre de PIA realitzats.

Taula 20: Evolució del nombre de sol·licituds tramitades, valoracions amb dret a PIA, PIA realitzats, i PIA revisats a la comarca

	2008	2011	2012	2013
Sol·licituds tramitades (1)	800	513	340	199
Valoracions amb dret PIA (2)	470	877	533	240
PIA realitzats (3)	393	633	767	323
Revisions Grau dependència	-	212	162	72

Font: PRODEP (2014)

(1) Noves sol·licituds de la Llei de dependència

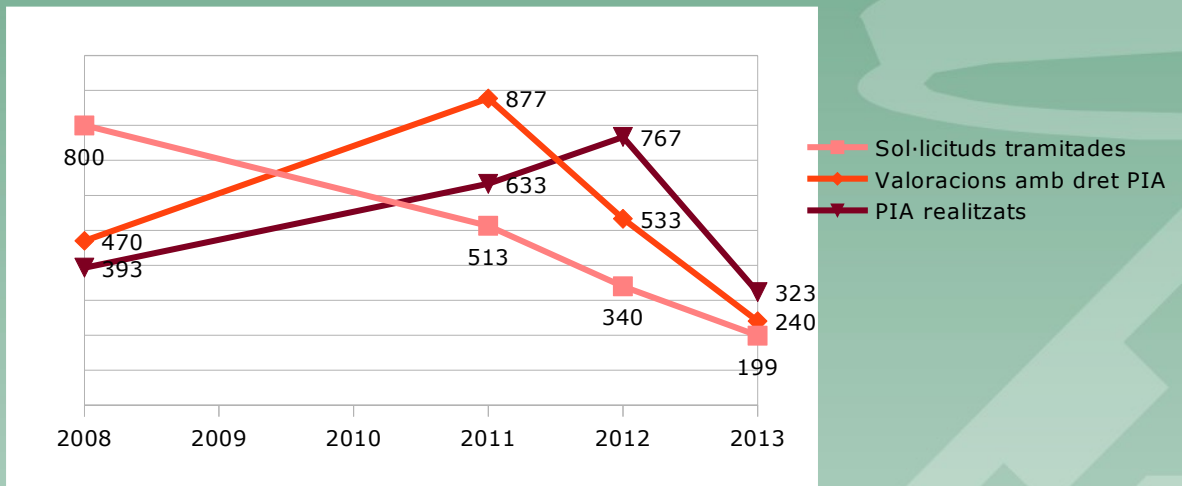
⁴ Llei 39/2006 de promoció de l'Autonomia personal i l'Atenció a les persones en situació de dependència

(2) Les valoracions amb dret a PIA inclouen la valoració de les noves sol·licituds i les valoracions de revisió de grau

(3) Inclou els PIA realitzats a partir de noves sol·licituds i els PIA modificats a partir de canvis de grau

Des de l'entrada en vigor de la Llei de la dependència s'observa una progressiva disminució de les sol·licituds, atès que durant els dos primers anys de vigència de la Llei es varen registrar un gran volum de noves sol·licituds. Pel que fa al nombre de PIA realitzats, per primer cop s'ha observat una davallada d'aquests, segurament causada per la també baixada de valoracions amb dret a PIA i revisions de grau de dependència.

Gràfic 25: Evolució del nombre de sol·licituds tramitades

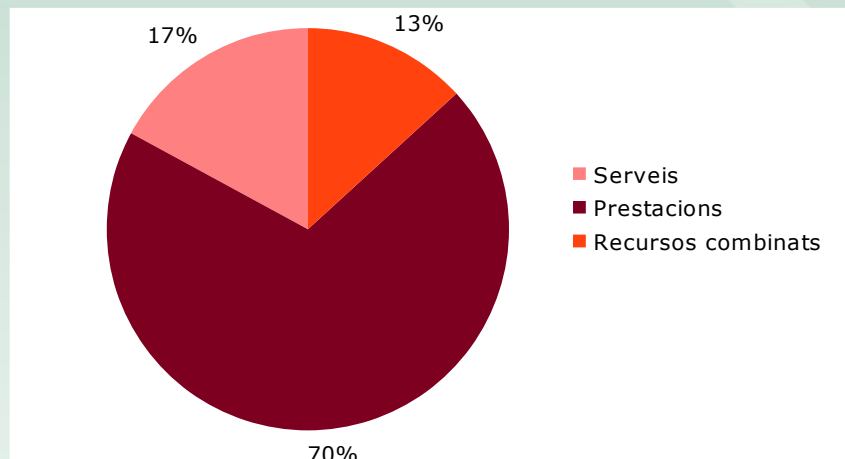

Font: PRODEP (2013)

Als PIA realitzats durant l'any 2013 s'hi han adscrit un total de 310 recursos, dels quals el 53% han estat prestacions econòmiques per a cuidadors no professionals. Destacar que pel que fa als recursos tramitats, els de prestació per a residència (15%) i el de Teleassistència a domicili (TAD) que representa el 10 % dels recursos totals, són juntament amb les prestacions econòmiques a cuidadors no professionals els que tenen un pes més significatiu. La resta de serveis presenten percentatges molt poc significatius respecte el total.

És interessant destacar que l'any 2013, del conjunt de recursos vinculats als PIA, un 70% són prestacions, i només un 17% serveis. El 13% restant són recursos combinats, que inclouen alguna prestació econòmica i algun servei. Com en anys anteriors aquesta distribució s'han mantingut en línies generals, de manera que les prestacions econòmiques representen la majoria d'ajuts vinculats a la Llei de dependència.

Gràfic 26: Recursos tramitats a partir dels PIA segons tipus (2013)

Font: PRODEP (2013)

Pel que fa a l'evolució dels graus de dependència de les valoracions amb dret a PIA realitzades des de que és vigent la Llei de la dependència es destacable l'augment del percentatge de valoracions de grau 2 realitzades des de 2008, i per contra el descens de les de grau 3. Aquesta evolució s'explica en gran mesura per les revisions de grau dutes a terme. La davallada de valoracions de grau 1 segurament té a veure amb l'exclusió d'aquest grau a l'accés de recursos que estableix la Llei.

Taula 21: Evolució del nombre de sol·licituds valorades amb dret a PIA segons grau de dependència (%)

	2008	2011	2012	2013
Grau 1	3%	32%	4%	0%
Grau 2	20%	38%	55%	61%
Grau 3	77%	30%	41%	38%

Font: PRODEP (2013)

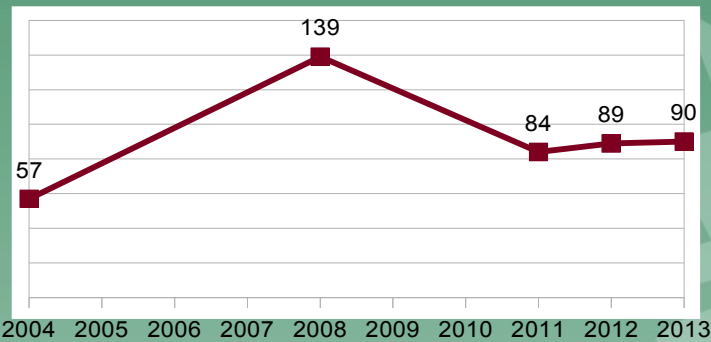
Servei d'ajuda a domicili (SAD dependència)

El SAD dependència és una de les accions de desplegament de la Llei de dependència, que es presta a través de l'empresa Suara Cooperativa. Enguany s'ha prestat servei a 90 unitats familiars, amb un dedicació total de 15.368 hores anuals. Aquesta dada suposa una atenció mitjana de gairebé 14,5 hores mensuals per unitat familiar. En total s'han atès 177 persones de les quals el 26% eren homes, i el 74% restants dones, dades que no han tingut una variació significativa respecte els anys anteriors.

Gràfic 27: Evolució del nombre de famílies beneficiàries del SAD (social)

Font: Serveis Socials Bàsics (2013)

Servei de Teleassistència domiciliària

El Servei de teleassistència domiciliària dóna cobertura a les persones residents i empadronades a la comarca (menys el municipi de Figueres que compta amb el seu servei propi) a partir de 75 anys, que viuen soles i que es troben en una situació de fragilitat o tenen patologies mèdiques de risc, per tal de garantir la comunicació permanent amb una central de control en disposició d'atendre qualsevol eventualitat. Aquest servei es presta en conveni amb la Diputació de Girona a través de l'empresa Televida Servicios Sociosanitarios.

El servei ha atès l'any 2013 a 844 llars de la comarca. Des de l'any 2004 el nombre de llars ateses i aparells instal·lats ha crescut significativament, passant de 37 als 844 actuals, degut principalment a l'ampliació del nombre d'aparells dels que disposa el servei.

Taula 22: Evolució del nombre de persones ateses pel servei de Teleassistència

	2004	2008	2011	2012	2013
Sol·licituds tramitades	-	269	195	310	195
Aparells instal·lats	-	192	193	290	158
Llars ateses	37	-	570	670	844

Font: Servei de teleassistència domiciliària (2013)

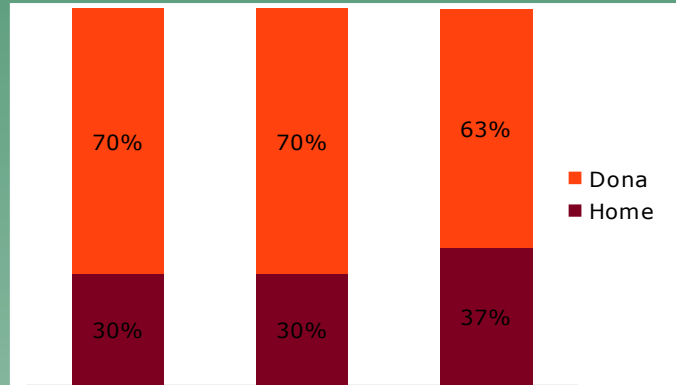
Servei d'Ajudes Tècniques a domicili

El Servei d'ajudes tècniques a domicili té per objectiu facilitar un conjunt d'aparells i equips ortopèdics que permeten a la persona poder tenir un major grau d'autonomia per a realitzar les activitats de la vida diària bàsiques, instrumentals i avançades, i que permeten aconseguir la integració i participació de la persona en l'entorn en què viu i s'interrelaciona. Aquest servei, que l'any 2012 ha comptat amb 111 aparells, complementa l'atenció a les persones amb dependència en els seus domicilis.

Enguany el servei ha atès 205 unitats familiars, xifra que representa un increment del 23% respecte l'any anterior. Pel que fa al sexe dels usuaris l'any 2013 les dones representen el 63% de les ajudes, i els homes el 37% restant.

Gràfic 28: Evolució de les persones ateses pel servei d'ajudes tècniques segons sexe (%)

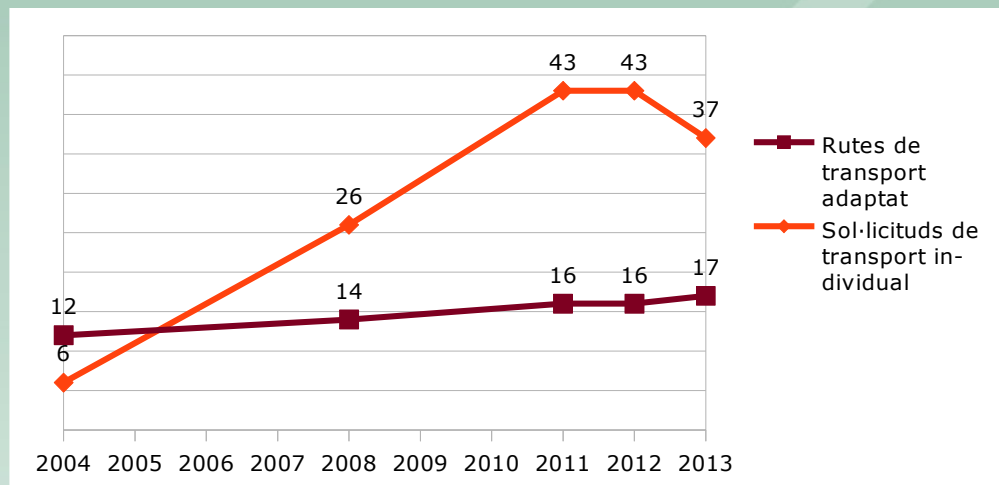
Font: Servei d'ajudes tècniques (2013)

Subvencions per a donar suport al finançament del transport de les persones discapacitades, amb mobilitat i autonomia reduïdes

El Consell Comarcal compta amb una línia de subvencions destinada a donar suport al finançament del transport de les persones discapacitades, amb mobilitat i autonomia reduïdes.

L'any 2013 s'han subvencionat un total de 17 rutes de transport col·lectiu impulsades per entitats i ajuntaments de la comarca i 37 sol·licituds individuals. En total, s'han atès 210 persones a través d'aquest servei.

Gràfic 29: Evolució de les atencions del servei de transport adaptat segons tipus

Font: Subvencions transport adaptat (2014)

La major part de les persones usuàries del servei de transport adaptat tenen més del 65% de discapacitat. Pel que fa a la destinació dels usuaris que utilitzen el servei de transport adaptat, es pot destacar que una part important van als centres de dia per a gent gran que hi ha a la comarca i als diferents serveis per a persones discapacitades psíquiques de la Fundació Altem ubicats a Figueres i al Far d'Empordà.

Servei d'atenció a domicili a persones amb dependència i suport als cuidadors

El Servei d'atenció a domicili a persones amb dependència té per objectiu fomentar l'estada de la persona amb demència i/o altres dependències en el seu entorn i millorar la qualitat de vida de les persones afectades, dels seus cuidadors/es principals i de la família en general, a través de l'orientació, el suport psicològic i emocional, i l'estimulació cognitiva de la persona afectada oferida per professionals especialitzats.

L'any 2013, el servei va atendre 165 famílies al conjunt de la comarca. Aquesta xifra ha comportat un augment del 20% respecte l'any anterior. En els darrers anys s'ha detectat que les atencions van dirigides majoritàriament a processos crònics, és a dir, aquells causats per malalties que requereixen una atenció complexa al llarg del temps i generen situacions de dependència, limitacions en la qualitat de vida, que tenen importants efectes psicològics, socials i econòmics en les famílies.

Grups de suport per a familiars cuidadors de persones amb dependència

Els grups de suport tenen com a principal objectiu millorar la qualitat de vida de les persones afectades de dependència i els seus familiars a través de la creació de grups de suport, que esdevenen espais de relació, formació i intercanvi d'experiències entre persones amb situacions i necessitats similars. L'any 2013, varen participar 72 persones, repartides en 7 grups organitzats en diferents municipis de la comarca. Al voltant del 90% de les participants en els grups foren dones.

Taula 23: Evolució del nombre de grups de suport a persones cuidadores i participants

	2008	2011	2012	2013
Persones	55	87	41	72
Grups de suport	5	8	3	7

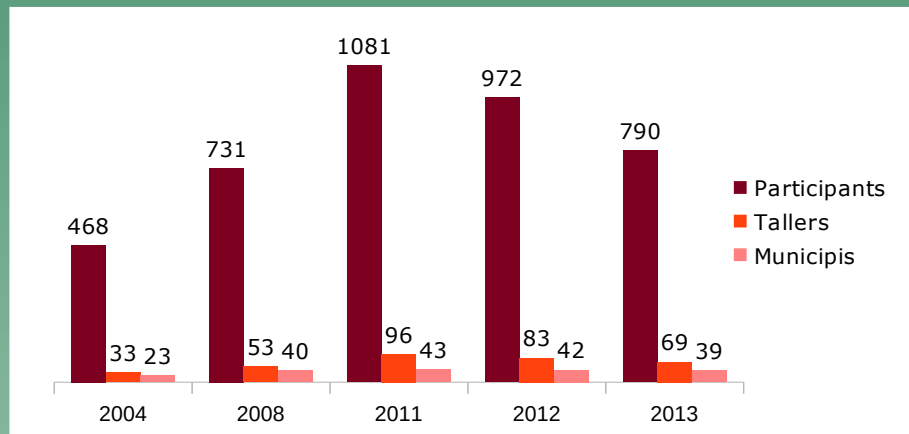
Font: Àrea de Benestar (2013)

Tallers de memòria i gimnàstica

Els Tallers de memòria i gimnàstica són un recurs que s'ofereix als ajuntaments per fomentar la promoció de la salut i un envelliment actiu i satisfactori a partir de l'exercici físic i mental de la població major de 60 anys. Des de la posada en funcionament d'aquest servei l'any 2003, s'ha produït un creixement anual força estable, tant pel que fa al nombre de participants, com en relació al volum de tallers organitzats i de municipis que sol·liciten aquesta activitat a l'àrea de Benestar del Consell Comarcal.

L'any 2013, 790 persones han participat en 69 tallers que s'han organitzat en 39 municipis de la comarca. D'aquests tallers, el 78% 22% han estat tallers de memòria i el 22% tallers de gimnàstica.

Gràfic 30: Evolució del nombre de Tallers de memòria, de participants i de municipis

Font: Tallers de memòria (2014)

Objectius 2014

Grups de suport

- 1.- Consolidar i mantenir els grups de suport per a tota la comarca, realitzant un grup com a mínim per cada SBAS, per tal d'incrementar la xarxa de suport informal entre les persones afectades i cuidadors.
- 2.- Millorar el treball conjunt i coordinat amb les àrees bàsiques de salut, i fer-ho extensiu als serveis especialitzats.
- 3.- Per tal d'atendre els processos de cronicitat amb tota la seva globalitat i complexitat i fruit de les necessitats detectades, realitzar dues noves accions grupals: un grup per a cuidadores- internes, i un grup per a persones afectades de processos depressius crònics amb importants afectacions per la seva qualitat de vida.

Tallers de memòria

- 1.- Mantenir l'oferta de tallers de memòria a la comarca en tant que recurs molt consolidat, posar l'atenció en la millora contínua de continguts, adaptats a les necessitats de cada grup per atendre l'heterogeneïtat de cada grup.
- 2.- Mantenir els indicadors quantitius (participació) i qualitius (satisfacció dels participants).
- 3.- Fruit de la detecció de necessitats, sobre tot en les poblacions més petites, valorar la possibilitat d'oferir altre tipus de tallers complementaris per donar una oferta de tallers més global.

Transport adaptat

- 1.- adaptar les bases de la convocatòria d'acord a la Cartera de serveis socials vigent, aprovada pel decret 142/2010, d'11 d'octubre del Departament de Benestar Social i Família .

8. Plans transversals i òrgans de participació

Pla d'Igualtat de Gènere de l'Alt Empordà 2013 – 2016

El Pla d'Igualtat de Gènere s'estructura en 24 objectius operatius i 75 accions, que es desenvolupen en 3 eixos d'actuació principals:

1. Polítiques transversals del CCAE
2. Polítiques d'igualtat de les àrees del Consell Comarcal
3. Polítiques de lluita contra la violència de gènere

En el procés d'elaboració del Pla per a la Inclusió i la Cohesió social de l'Alt Empordà 2013-2016 es va dur a terme una anàlisi de tots els plans estratègics desenvolupats pel Consell Comarcal vigents, per tal d'incorporar aquelles accions que tenien un caràcter transversal i s'emmarcaven en els objectius estratègics establerts en aquest.

Pla per a la Inclusió i la Cohesió social de l'Alt Empordà 2013 – 2016

El Pla per a la Inclusió és una eina de treball estratègica del Consell Comarcal que estableix les prioritats per al període 2013-2016 per millorar les condicions de vida de les persones i reforçar la cohesió social, en un moment de greu crisi econòmica. Des d'aquest compromís orientat a garantir unes condicions de vida dignes a tots els residents de la comarca, el Consell Comarcal de l'Alt Empordà, els ajuntaments de la Jonquera, L'Escala, Roses i Castelló d'Empúries i prop de 20 entitats socials treballen coordinadament per impulsar les accions que preveu el Pla i que es desplegaran a la comarca fins el 2016.

L'any 2013 l'Equip tècnic d'inclusió del Consell ha conclòs la fase d'elaboració del Pla per a la Inclusió i la Cohesió Social de l'Alt Empordà 2013-2016, que va ser aprovat pel Ple del Consell Comarcal el dia 23 de juliol. En el procés d'elaboració del Pla s'han actualitzat el Mapa de recursos inclusius, i la diagnosi de Factors d'exclusió i Perfils de risc. El Comitè Executiu, el Comitè Directiu i la Taula per a la Inclusió han acompanyat l'Equip tècnic en el procés d'elaboració del Pla. El mes de setembre s'ha constituït la Comissió de seguiment i avaluació del Pla, que està formada per tècnics de les diferents administracions impulsores de la iniciativa. En el marc d'aquesta Comissió, que s'ha reunit mensualment, s'ha treballat en el desplegament de les accions a curt termini previstes. L'estratègia de comunicació del Pla s'ha centrat en la el desenvolupament i la dinamització del web www.inclusioaltemporda.cat.

Durant l'any 2013 també s'ha dut a terme la primera edició del Concurs de Projectes d'Inclusió Social a l'Alt Empordà amb l'objectiu de fer emergir iniciatives innovadores en l'àmbit de la inclusió i la cohesió social i finançar projectes en el territori. En el marc d'aquest s'ha concedit el primer premi al projecte "Cuina. Cooperativisme a foc lent" presentat per la Cooperativa Eines, i un accèssit al projecte "Reciclatge de paper" de l'Associació El Tamariu.

Taula per a la Inclusió i la Cohesió social de l'Alt Empordà

La Taula per a la Inclusió i la Cohesió social de l'Alt Empordà, que va començar a reunir-se l'any 2010, es va constituir formalment el dia 11 de desembre de l'any 2012 com a Consell Supramunicipal de Serveis Socials, un òrgan col·legiat de participació comunitària amb funcions d'assessorament, consulta, proposta i participació en matèria de serveis socials en l'àmbit territorial de la comarca.

Actualment formen part de la Taula una vintena d'entitats de diferents àmbits. D'acord amb el reglament acordat per les entitats els objectius d'aquest espai són: esdevenir l'espai de representació de les entitats del tercer sector de la comarca, per tal d'afavorir un ús compartit de recursos i

coneixement del que disposa el teixit associatiu i l'administració pública; millorar el coneixement de la realitat social del territori a través de l'experiència dels diferents agents (públics i privats) que duen a terme accions de caràcter inclusiu, i apropar el treball de les entitats a la ciutadania en general. La Taula també és l'òrgan de participació de les entitats en el Pla d'Inclusió. En aquest marc, la Taula ha col·laborat en l'elaboració del Pla, i a partir del mes d'octubre en el desplegament de les accions de les quals n'és responsable. Per a fer-ho s'han constituït 3 grups de treball. L'estudi de necessitats socio sanitàries de la comarca, la web de projectes solidaris, i la Setmana del Voluntariat.

L'any 2013 la Taula ha elaborat l'Informe Social 2012 amb la voluntat, tant de les entitats socials com de l'administració comarcal, de facilitar informació periòdica de l'evolució de la realitat social de la comarca i al compromís de compartir informació sobre el territori. Aquest s'ha elaborat amb dades facilitades pel conjunt d'entitats participants. A la primavera es va dur a terme el primer Curs de formació per a entitats socials en el que varen participar 15 entitats. En el marc de la convocatòria Salut i Crisi 2013 de DipSalut, la Taula també ha participat en la definició del projecte "Tots amb salut" presentat pel Consell Comarcal.

Consell Consultiu de la Gent Gran de l'Alt Empordà

El Consell Consultiu de la Gent Gran, adscrit orgànicament al Consell Comarca de l'Alt Empordà, es va constituir el dia 12 de febrer de 2003 com a eina de consulta participació ciutadana de la gent gran a la comarca. Les principals activitats dutes a terme l'any 2013 han estat: el 10è Concurs de Prosa i Poesia; les xerrades sobre aspectes relacionats amb el consum als Casals de Vilafant i Torroella de Fluvià; la participació al Consell Territorial de la Gent Gran de la demarcació de Girona; l'assistència al Consell de la Gent Gran de Catalunya; i la col·laboració amb el l'Oficina de la Gent Gran Activa del Departament de Benestar Social i Família en la preparació del 7è Congrés Nacional de la Gent Gran.

9. Treball en xarxa i gestió del coneixement

El mes de desembre ha tingut lloc la Jornada anual de reflexió i bones pràctiques de l'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal en el marc de la qual s'han presentat els objectius estratègics per a l'any 2013 dels diferents serveis. Com en l'edició anterior, una part de la jornada ha servit per intercanviar experiències entre els equips de professionals que promouen accions en el territori. S'han presentat un total de 5 bones pràctiques, de les quals s'ha escollit com a més innovadora el «Taller d'habilitats socials i educatives per a pares d'origen Marroquí dut a terme al SBAS de La Jonquera

L'any 2013 l'Àrea de Benestar social ha vist reconegut el treball de dos projectes duts a terme pels equips de treball. En aquest sentit, ha rebut el Premi Francesc Candel de la Fundació Lluís Carulla per al projecte "Integració educativa o social de noies immigrants d'origen marroquí a l'Institut de La Jonquera", i també el Premi d'Acció Social Mercè Bañeras i Maria Figueres, atorgat per l'entitat Plataforma Educativa, per al projecte-pilot de mentoratge de famílies en risc d'exclusió "Més grans"

Al llarg de l'any 2013, diversos professionals de l'Àrea de Benestar han participat en espais de treball en xarxa que es relacionen en el quadre següent:

Taula 24: Espais de treball en xarxa (2013)

- Treball transversal en la pròpia administració comarcal: Taula Comarcal de Salut i Taula d'Ocupació Juvenil.
- Patronat de la Fundació Provada ALTEM, per designació del Consell Comarcal de l'Alt Empordà
- Patronat Fundació Tutelar de l'Alt Empordà, per designació del Consell Comarcal
- Comissió Interdisciplinària Mixta Socio sanitària Alt Empordà (CIMSS). El Consell Comarcal ha format part com a membre d'aquesta Comissió durant l'any 2013. S'ha assistit a les reunions setmanals realitzades al Centre Socio sanitari Bernat Jaume de Figueres.

- Comissió operativa i/o representativa del Pla Educatiu d'Entorn de Castelló d'Empúries i de Roses.
- Comissió de Seguiment del Protocol d'Actuació en els casos de violència domèstica i de gènere de la demarcació de Girona en representació dels consells comarcals de la demarcació de Girona. Dins d'aquesta Comissió durant l'any 2013 s'ha treballat en quatre grups de treball:
 - Grup de treball: Protocol d'actuació en els casos de violència domèstica i de gènere
 - Grup de treball: Protocol de prevenció a la mutilació genital femenina
 - Grup de treball: Protocol de coordinació contra els abusos sexuals i altres maltractaments a infants i adolescents Maltractaments i abusos sexuals a la infància i a l'adolescència
 - Grup de treball: Protocol d'actuació contra el maltractament a les persones grans
- Grup de treball del Protocol d'actuació contra el maltractament a les persones grans, coordinat per l'Àrea de Benestar. En aquest marc de treball s'ha elaborat el primer Informe-valoració dels serveis socials bàsics de les comarques gironines sobre els maltractaments i abusos a la gent gran, i s'ha organitzat la jornada sobre els maltractaments a la gent gran en l'àmbit comunitari.
- Taula de Treball en Xarxa de l'Ajuntament de la Jonquera
- Consell Assessor Tècnic del Consorci d'Acció Social de Catalunya
- Comissió de Treball contra l'Absentisme escolar de l'Ajuntament de Figueres

D'altra banda, al llarg de l'any 2013 l'Àrea de Benestar ha col·laborat en els següents projectes i programes que es recullen en la taula següent:

Taula 25: Col·laboració en projectes i programes (2013)

- Col·laboració entre l'Ajuntament de Figueres, el Consell Comarcal de l'Alt Empordà, Càritas Interparroquial de Figueres, Càritas Diocesana de Girona i Creu Roja de Figueres per a la realització del projecte Centre de Distribució d'Aliments.
- Participació en el programa "Compartint taula" promogut per l'Associació Catalana de Recursos Assistencials (ACRA), l'Associació Catalana de Municipis i Comarques (ACM), la Federació de Municipis de Catalunya (FCM), i el Departament de Benestar Social i Família, amb l'objectiu de proporcionar gratuïtament àpats a persones grans amb problemàtica social i/o econòmica, aprofitant els serveis de menjador de les residències i centres de dia associats a ACRA i adherits als programa.
- Col·laboració entre el Consell Comarcal de l'Alt Empordà i l'Associació per a la Formació Cultural per a la Gent Gran de l'Alt Empordà pel desplegament del cicle de conferències en el marc de les Aules de formació cultural de la Gent Gran a la comarca.
- Col·laboració amb la Fundació Catalunya Voluntària, ITER-BSO, el Consorci de Benestar Social de la Selva i el Consell Comarcal de l'Alt Empordà per a la realització del projecte " Més Grans. Projecte de suport social Intergeneracional".
- Col·laboració amb les Universitat de Girona, UNED, UOC i la Universitat de Barcelona per l'acollida d'alumnes en pràctiques de Treball Social, Educació Social i Psicologia.
- Col·laboració amb el Departament de Justícia i l'Obra Social "la Caixa" per a la realització d'un Taller de suport psicosocial a dones víctimes de violència masclista a Figueres.
- Participació a la 1a Fira de la Gent Gran de Figueres, realitzada el 15 de juny organitzada per l'Ajuntament de la ciutat.
- Protocol de coordinació entre l'Associació Salut i Família, Fundació Salut Empordà, Assir Alt Empordà, Institut Català de Salut i el Consell Comarcal de l'Alt Empordà per la implantació del projecte de Dispositius Intrauterins (DIU) socials dirigit a les dones residents a la comarca en una situació de vulnerabilitat i exclusió social, i que han decidit que el Dispositiu intrauterí (DIU) és el mètode anticonceptiu que volen utilitzar per evitar embarassos no desitjats i afavorir així, la seva planificació familiar.
- Adhesió al Protocol d'execució de les diligències de llançament als partits judicials de Catalunya.

Finalment, l'Àrea de Benestar del Consell Comarcal ha elaborat i/o participat al llarg de l'any 2013 en els estudis, investigacions, publicacions i jornades que es relacionen a continuació:

•
•

• [Taula 26: Col·laboració en estudis, investigacions, publicacions i jornades \(2013\)](#)

- Elaboració de l'Informe estadístic: la població estrangera a la comarca de l'Alt Empordà. Desembre de 2012. Pla territorial de Ciutadania i Immigració.
- Elaboració de l'Informe sobre les necessitats de la Gent Gran i els Casals de l'Alt Empordà. Equip tècnic d'Inclusió
- Participació a les Jornades Europees d'actualització organitzades per la Unitat de trauma, crisis i conflictes de la Universitat Autònoma de Barcelona i el Col·legi de Psicòlegs de Barcelona per presentar l'experiència d'atenció als afectats pels focs de l'Alt Empordà. El dia 7 de març de 2013
- Participació en la Jornada "Envejecimiento activo, ciudadanía y participación" realitzada el 5 abril a la UdG – Girona amb la ponència "Envel·lir al món rural: oportunitats per a l'envelliment actiu".
- Participació en el Cicle de Debats de Treball Social i Política Social "La responsabilitat pública i el paper de les institucions, organitzada per la UdG, UNED, Dixit Girona i el Col·legi de Treball Social de Girona i realitzada el 18 d'abril
- Participació amb el Centre Penitenciari de Figueres en el cicle de xerrades de l'Escola de Pares – Figueres, maig
- Participació a les Jornades Acolliment Familiar, organitzades per l'Associació de Famílies Acolloïdores de les comarques gironines i realitzades el 25 de maig a Llers.
- Participació en el WORKSHOP: "Persones grans en situació de vulnerabilitat" organitzat pel la Fundació Tutelar de les comarques gironines i la Fundació Campus Arnau D'Escala, realitzat el 20 de setembre a Girona.
- Col·laboració amb el Departament de Benestar Social i Família i Creu Roja en la realització de la formació adreçada als cuidadors de les persones que tenen la prestació de cuidador no professional. Aquesta acció va tenir lloc a la Llançà els dies 7 d'octubre i 8 de novembre
- Participació amb l'IES Ramon Muntaner de Figueres en els Cicles Formatius d'Integració Social i el de d'Atenció a la Dependència.
- Participació en el projecte d'Unificació de Procediments de Treball de les Unitats de Serveis Socials dels governs locals organitzat pel Consorci d'Acció Social de Catalunya.
- Participació en el desenvolupament i implantació de la plataforma electrònica de Gestió d'Expedients de Serveis Socials, organitzat pel Consorci d'Acció Social de Catalunya.

10. Participació en projectes europeus

Award

El projecte AWARD "Awareness Raising and Education for Development and Culture" finançat per la DG per al Desenvolupament i la Cooperació de la Comissió Europea que té com a finalitat la sensibilització d'actors locals i organismes europeus sobre la rellevància de la diversitat cultural i la cooperació per al desenvolupament. Al llarg de l'any 2013, es va assistir al seminari "Creative Economy as a Link between Culture and Development" a Ljubljana (Eslovènia), en el qual el comitè d'Experts del Projecte va presentar els primers resultats de l'informe "Migrants and Diaspora communities in Almere, Alt Empordà, Harlow and Ljubljana".

Labour Plus

El Consell Comarcal participa des de l'any 2012 en projecte Interreg 4C de la Comissió Europea "Labour Plus Innovative Strategies for Equal Employment", que té com a finalitat millorar les polítiques d'ocupació i les estratègies locals per a la inclusió laboral de la població d'origen immigrant a tot Europa. En el marc d'aquest projecte l'any 2013, del qual el Consell Comarcal és el responsable de desenvolupament de continguts, l'equip de l'Àrea de Benestar que està treballant en el projecte ha elaborat l'Informe d'anàlisi de les bones pràctiques en l'àmbit d'intervenció del projecte recollides pels socis, ha dissenyat un projecte-pilot en l'àmbit del suport i l'acompanyament a joves d'origen immigrant que serà implementat l'any 2014, i ha definit la transferència de bona pràctica a l'Alt Empordà de l'experiència "Managing the diversity" de l'Ajuntament de Nieuwegein.

11. Síntesi dades més rellevants 2013

Àrea de benestar	<ul style="list-style-type: none"> • Pressupost: 3.881.270,00 € • Personal: 62 professionals • 32 Serveis
Comarca Alt Empordà	<ul style="list-style-type: none"> • 141.351 Habitants (creixement 25,7% període 2004-2013) • 27,7% població origen estranger • 17% població major de 65 anys • 15,11% taxa d'atur (Homes 15,04%-Dones 15,19%) • 82% atur en sector serveis i construcció
Atenció Social Bàsica	<ul style="list-style-type: none"> • 9 serveis bàsics d'atenció social (SBAS) a la comarca • 11% població de la comarca atesa (10.448 persones) 55% dones i 45% homes • 14.691 entrevistes (17,7% entrevistes a domicili) • 20% població atesa major de 65 anys • SBAS amb proporció de població més vulnerable: Castelló d'Empúries; La Jonquera; Llançà; Sant Pere Pescador i Roses • Davallada d'un 14% nombre expedients RMI l'any 2013 en relació 2012. • Increment d'un 7% del nombre beneficiaris prestacions econòmiques per urgències socials • 1.477 famílies derivades al Centre de Distribució d'Aliments (CDA) de la comarca que faciliten aliments a un total de 3.761 persones.
Atenció a la Infància, Adolescència i Famílies	<ul style="list-style-type: none"> • 239 menors atesos • Mitjana de 184 casos treballats/mes • 22% nous expedients • 7 casos intervenció prioritària • CRAE l'Albera: 22 menors atesos • GENNEP: 52 menors atesos • Serveis socioeducatius de prevenció diürna: 80 menors atesos • SMEASA: 14 processos educatius amb joves i famílies • Motxilla pedagògica: 47 activitats ofertades; 1.025 alumnes s'hi acullen • Atenció psicològica àmbit familiar: 102 persones ateses
Atenció a la Diversitat (Pla de Ciutadania i Immigració)	<ul style="list-style-type: none"> • 1.109 persones ateses (47% homes i 53% dones) • 347 demandes ateses en oficina d'assessorament especialitzat en àmbit jurídic • 309 consultes de professionals • 644 mediacions (68% dones i 31% homes - Increment 32,5% relació any anterior) • 5 accions comunitàries de les qual es beneficien 61 persones (84% dones i 16% homes)
Atenció a les dones	<ul style="list-style-type: none"> • 329 dones ateses, 15% menys que l'any anterior • 18 reben assessorament legal sobre violència de gènere • 11 participen en procés terapèutic grupal • 81 dones ateses pel Servei d'Atenció Psicològica • 73 dones ateses pel Servei de Resposta Urgent
Promoció autonomia i atenció dependència	<ul style="list-style-type: none"> • 199 sol·licituds de valoració de dependència • 90 unitats familiars ateses pel Servei d'Ajuda a Domicili (atenció 182 persones) • 844 llars de la comarca ateses pel servei de teleassistència domiciliària • 205 unitats familiars ateses pel Servei d'Ajudes Tècniques a Domicili

	<ul style="list-style-type: none"> • 165 famílies ateses pel Servei d'Atenció a Domicili a persones amb dependència i suport als cuidadors • 72 persones participen en grups de suport a persones cuidadores i participants • 790 persones participen en tallers de memòria i gimnàstica en 42 municipis
Plans transversals i òrgans de participació	<ul style="list-style-type: none"> • Elaboració i aprovació Pla d'Inclusió i Cohesió Social de l'Alt Empordà (2013-2016) • Actualització mapa de recursos inclusius, diagnòstic dels factors d'exclusió social i perfils de risc a la comarca. • Constitució de la Comissió de Seguiment i avaluació del Pla. • Desenvolupament i dinamització del web: www.inclusioaltemporda.cat • 1a edició Concurs Projectes Inclusió Social Alt Empordà. • Taula per a la Inclusió i la Cohesió Social de l'Alt Empordà: implementació accions del Pla previstes; elaboració segon informe social de la comarca elaborat amb les entitats socials; curs de formació per a professionals de les entitats; participació en la definició del projecte "Tots amb Salut" per a la Convocatòria Salut i Crisi de Dipsalut. • Consell Consultiu de la Gent Gran de l'Alt Empordà: X Concurs de Prosa i poesia; assistència al Consell de la Gent Gran de Catalunya; col·laboració amb l'oficina de la gent gran activa del Departament de Benestar Social i Família en la preparació 7è Congrés Nacional de la Gent Gran.
Treball en xarxa i gestió del coneixement	<ul style="list-style-type: none"> • L'àrea de Benestar ha rebut el Premi Francesc Candel de la Fundació Lluís Carulla pel projecte "Integració educativa i social de noies d'origen marroquí a l'Institut de La Jonquera". • L'àrea de Benestar també ha rebut el Premi d'Acció Social Mercè Bañeras i Maria Figueres, atorgat per l'entitat Plataforma Educativa, pel projecte-pilot de mentoratge de famílies en risc d'exclusió "Més Grans". • Participació en els diversos espais de treball en xarxa de la comarca. • Col·laboració amb l'Ajuntament de Figueres, Càritas Interparroquial de Figueres, Càritas Diocesana de Girona i Creu Roja Figueres en la realització del projecte Centre de Distribució d'Aliments. • Participació en el programa "Compartint Taula" promogut per l'Associació Catalana de Recursos Assistencials (ACRA), l'Associació Catalana de Municipis i Comarques (ACM), la Federació de Municipis de Catalunya (FMC) i el departament de Benestar Social i Família. • Col·laboració amb la Fundació Catalunya Voluntària, ITER-BSO, el Consorci de Benestar Social de la Sleva i el Consell Comarcal de l'Alt Empordà per a la realització del projecte "Més Grans. Projecte de suport social intergeneracional". • Col·laboració amb les Universitat de Girona, UNED, UOC i Universitat de Barcelona per acollida alumnes en pràctiques de Treball Social, Educació Social i Psicologia. • Participació 1a Fira de la Gent Gran de Figueres el 15 de juny de 2013 organitzada per l'Ajuntament de la ciutat.
Participació en projectes europeus	<ul style="list-style-type: none"> • Projecte Labour Plus (Interreg VIC de la Comissió Europea) • Projecte Award (DG per al Desenvolupament i Cooperació de la Comissió Europea)